Друга Частина

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

Second Section

Vol. X. No. 44. Edmonton, Alberta, Tuesday, November 2, 1937. Едмонтон, Алберта, вівторок, 2. листопада, 1937. Число 44. Рік X.

Росія осамітнена в еспанській справі

Через зручний дипльоматичний маневр, який виконав Мусоліні у справі відтягнення добровольців з Еспанії, попалися Совети в матню. Як довго Анґлія і Франція вели безконечні переговори з Італією, Совети обмежувалися до позакулісових інтриґ і провокацій на Середземнім Морі. Нагло ситуація змінилася. Італія згодилася на виведення з Еспанії добровольців, а в заміну Анґлія і Франція згодилися визнати уряд Франка воюючою стороною. Тоді Росія мусіла ясно зазначити своє становище. Совєтський амбасадор Майський заявив іменем свого уряду, що Совети ніяк не згодяться, щоб обом еспанським воюючим сторонам признати "воєнні права". Становище Москви внесло новий заколот в лондонськім комітеті неінтервенції і цим разом не Італія а Совети стали в дорозі анґлійському плянові ізольовання еспанської війни.

Наслідком того ще ніколи Совети не були політично так опущені, як під цю хвилю. Навіть Франція не попирає Совєтів у нарадах комітету; її представник дістав припоручення від свого уряду не звертати уваги на вперті виступи Совєтів. В цьому комітеті неінтервенції слідне виразне зближення між Анґлією, Францією, Німеччиною й Італією.

Бльокада червоної Еспанії

Ґенерал Франко призначив остров Мальорку головною базою своєї фльоти і проголосив бльокаду цілого східнього побережжа червоної Еспанії на просторі 500 миль від французької границі по Алмерію.

Зараз потім Анґлія вислала до Пальми, на Мальорці, свій найбільший воєнний корабель "Гуд" для охорони британських інтересів.

По упадку Ґіхону вся національна фльота перенеслася з Атлянтійського Океану на Середземне море і адмірал Францеско Фернандез має до своєї розпорядимости 35 боєвих кораблів, у тому 4 кружляки.

Фльота ґен. Франка має рішучу перевагу на морі над червоною фльотою. Червона фльота, хоч чисельно сильніша, відограла неславну ролю у війні й укривається у портах під охороною прибережних батерій. Причина та, що з вибухом війни збольшевичені матроси вимордували командантів і підстаршин, а не маючи фахівців, зруйнували кораблі.

ГОТУЮТЬСЯ ДО ОФЕНЗИВИ

Французька аґенція "Ава" доносить, що ґенерал Франко громадить великі сили на араґонськім фронті й на північ від Маляґи. Поважні підкріплення прибули також під Мадрид. Нова офензива повстанців пічнеться рівночасно з моря і на суші з полудня на Алмерію і на араґонськім фронті на Валенсію. Франко скупчив до удару велику силу літаків. Однак — завважує "Ава" — не треба легковажити також червоної армії, яка віддавна готується відперти удари Франка.

ПОВІНЬ НА ВОЄННІМ ТЕРЕНІ

Бої повстанців і большевиків припинені на араґонськім фронті, у східній Еспанії, внаслідок повені. Ріки виступили з берегів і залили великі простори на схід від Сараґоси. Вода в Ебро піднеслася на 22 стін понад нормальний рівень.

З ОВІЄДА ЛИШИЛИСЯ ТІЛЬКИ РУЇНИ

З міста Овієда, яке на самому початку еспанської революції попало в руки повстанціс, а потім було окружене лівими військами, одначе не здавалося до самого останку, — тепер увільнене революційними військами; але 80 відсотків домів знаходиться в руїнах. З 70 тисяч населення лишилося лише 20 тисяч. Залога революційних військ, подібно як залога толєдського Альказару, виявила в часі цеї облоги блискучу хоробрість.

ЛЬОРД ТВІДСМЮР ПРО СИЛЬНУ ВЛАДУ

Ґенеральний ґубернатор Канади лорд Твідсмюр є також добрим письменником і пише довгі повісти під своїм власним імям Івана Бакена. В останній повісти з римської історії з часів Ісуса Христа він обговорює питання сильної влади. Лорд Твідсмюр висловлює переконання, що добродійний деспотизм є часом потрібний для задержання ладу і спокою. Часами, пише ґубернатор, всілякої масти поступовці стають дураками і реакціонерами і лише сильна влада може не допустити світ до хаосу. Книга здивувала всіх "демократичних" канадійців.

СОВІТИ ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО ВІЙНИ НА ДАЛЕКІМ СХОДІ

До Льондону надійшли вістки про величезні приготування Росії до війни з Японією на Далекім Сході. В Хабаровську і інших містах установлено залоги, побудовано масу фабрик, переведено через цілий Сибір ще одну залізницю на півночі. Однак британські мілітарні кола є переконані, що російська бюрократія є така страшна, що цілком певно відразу заломить правдоподібну російську мобілізацію.

З саскатунського шпиталю вже пораз третій украдено дорогоцінний метал рад. Школа виносить $4,900. Виновника не злапано.

ЩЕ ОДИН ЗАКОН УНЕВАЖНЕНИЙ АЛБЕРТІЙСЬКИМ СУДОМ

В суботу, 30-го жовтня, судця найвищого албертійського суду А. Ф. Юінґ признав закон про знижку відсотків на провінціональні бонди неважним. Цей закон, а радше бувший закон, був ухвалений албертійською леґіслятурою цього року і обнижував відсотки на бонди провінції на 50 процент. Позов внесла торонтонська фірма "Форестерс Ордер" на суму $5,430, яку уряд Алберти завинив цій фірмі, обнижуючи відсотки. Суддя в повноті признав рацію позовникові на тій підставі, що вище згаданий акт нарушує 91 статтю Бр. Норт Америка Акту, котра право обнижування відсотків віддає домінії.

МУСОЛІНІ ЗА ЗВОРОТОМ КОЛЬОНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Підчас свята з нагоди 15-літньої річниці маршу фашистів на Рим Мусоліні виголосив до 100-тисячної маси гостру протибольшевицьку промову і заявився також за змаганнями Німеччини, кажучи, що їй належиться повернути її давне місце "під африканським небом". Німецькі урядові кола приняли промову Мусолінія з неукритою радістю. Світова преса є поділена щодо виступу Мусолінія. Дивна річ, що полудневo-африканська преса віднеслася до цеї промови дуже прихильно, кажучи, що "німецька енерґія, кольоніяльний досвід і наука є потрібні полудневій Африці." Натомість анґлійська і французька преса у своїй більшості гостро осудила Мусолінія.

ЗАТОПЛЕННЯ БРИТІЙСЬКОГО КОРАБЛЯ КОЛО БЕРЕГІВ ЕСПАНІЇ

Першого листопада невідомий двоплатовий літак затопив малий британський тяґаровий корабель "Джін Вімс". Сталося це недалеко східніх берегів Еспанії. Залога корабля одержала приказ з літака без проволоки переходити на ратункові човни, а коли перейшла, літак почав скидати бомби. Залога вратувалася. Існує оправдане підозріння, що "Джін Вімс" затопив літак ґен. Франка, бо Франко оголосяв бльокаду еспанських большевицьких територій.

ПІВМІЛІОНОВА ЯПОНСЬКА АРМІЯ В КИТАЮ

Під цю пору у північному Китаю воює 300-тисячна японська армія, під Шангаєм і в Манджурії є около 200 тисяч — разом около пів міліона.

Ще ніколи не було на азійському континенті стільки японського війська.

У північному Китаю японський фронт є коло 1,500 км. довгий.

ВИНДЗОР ПРИЙДЕ ДО АМЕРИКИ

Бувший анґлійський король, Едвард Восьмий, тепер князь Виндзор, збирається приїхати до Америки і відвідати всі більші індустріяльні осередки. Він, кажуть, інтересується розбудовою помешкань для робітників. Виндсор відбув щойно таку подорож по Німеччині і відвідав з жінкою Ґітлера.

ПРОТИУКРАЇНСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ЛЬВОВІ

У неділю, 10 жовтня ц.р., по полудні, відбулись у Львові протиукраїнські демонстрації. Вулицями міста проходили гуртки польської молоді і верещали: "Геть з гайдамаками", "Хай живе народова Польща", та били вікна і вивіски в крамницях "Маслосоюзу", в книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка, в "Доставі", в крамниці Устенського та в крамниці "Фортуни Нової" при вулиці Руській. На вулиці Личаківській група хуліґанів побила до крови хлопчину у вишиваній сорочці. Час до часу ті хуліґани влаштовували на вулиці віча і виголошували протиукраїнські промови.

ПРЕМІЄР МЕКЕНЗІ КІНҐ ПРО НЕБЕЗПЕКУ ФАШИЗМУ В КАНАДІ

В промові до лібералів східної Оттави дня 27 жовтня премієр Мекензі Кінґ порушив богато актуальних канадійських справ, а також говорив про ідеї і течії, що нуртують по цілім світі. "Оскільки Канадійці не заховають своїх давно вибoрених вільностей, то бороться між диктатурою і демократією, така дуже актуальна і завзята в Европі і Азії, може перенестися також на цей континент. Останніми часами федеральний уряд занимався головно справами, котрі можуть нарушити єдність Канади. Підземні течії всюди даються відчувати." Ратунок на теперішні болячки добачає премієр в захованню системи двох істнуючих партій: "Коли ми знищимо старі політичні партії і на їх місце повстане тузин інших, то в них всетаки будуть працювати ті самі особи."

ЗНАЙШЛИ 40,000 МУНДУРІВ

Перешукуючи астурійський гірський терен, жовніри ґен. Франка знайшли склад з 40 тисяч мундурами яких червоним доставила загранична держава. Тепер у мундурах будуть ходити Франкові жовніри.

ДРІБНІ КАНАДІЙСЬКІ НОВИНКИ

П. Д. Бирн, делеґат майора Доґлеса і на стало іменований дорадник албертійського уряду приїде на сталий побут до Едмонтону в перших днях листопада.

Сенатор Дандуран, котрий недавно був наражений на атаки зі сторони канадійських соціялістів і комуністів за те, що будучи представником Канади до Союзу Народів голосував проти залишення Еспанії в Раді цеї міжнародної установи, зістав знова іменований делеґатом Канади на державну конференцію на 3 жовтня в справі японсько-хінської війни.

Положення Бр. Колюмбії є світле — сказав при отворенню леґіслятури лефтенент ґовернор Гембер. Доходи скарбу є вищі на $2,500,000, як розходи.

за волокитство і жебранину на вулицях міста Венкувер, розбили вязницю й наробили багато шкоди. Бунт здавлено.

В окрузі Брукс, Алберта пічнуться праці над наводненням. Також у Саскачевані роблять приготування, щоб у якнайскоршім часі розпочати подібні праці.

АНҐЛІЯ НЕ ДАСТЬСЯ ВТЯГНУТИ В ПРОТИЯПОНСЬКУ АВАНТУРУ

Британський міністр координації оборони держави сер Інскіп у своїй промові остерігав Анґлійців перед усякого роду небезпечними авантурами. А саме він дістав чимало листів, яких автори домагаються від британського уряду енерґійних кроків проти Японії. Велика Британія не може легкодушно брати на себе такої ініціятиви в цьому напрямі. Їх відповідальність велика, тим більше, що багато европейських народів орієнтує свою політику після британської. Велика Британія не може легкодушно ухвалювати політики, якої не могла б у майбутньому виконувати.

МАНІТОБСЬКІ ФАРМЕРІ ЗА ЗМІНОЮ ТАРИФОВОЇ ПОЛІТИКИ

Конгрес манітобського відділу Злучених Фармерів ухвалив резолюції, в котрих домагаєсь редукції тариф на машини кажучи, що в противнім випадку уряд зрадить інтереси Заходу. Теперішний уряд — каже резолюція — побідив при виборах під гаслом допомоги рільництва, однак жадних кроків в тім напрямі не робить і правдоподібно не думає робити. Інші резолюції домагаються зміни в банковости і кредитовій системі.

ПРИЇЗД ГЕТЬМАНИЧА ДАНИЛА ДО КАНАДИ

Довідуємося В. П. Гетьманич Данило Скоропадський приїде в половині листопада до Канади і буде гостити в таких містах:

До Торонта приїде 13. листопада, до Оттави 21 листопада, до Монтреалу 28. листопада, до Судбур 5. грудня, до Вінніпеґу 12. грудня, до Едмонтону 19. грудня.

ПРИСУД СМЕРТИ ЗА 1918-ИЙ РІК У ЛЬВОВІ

Перед судом присяглих у Львові відбулася розправа проти Михайла Хомяка, бувшого булавного УГА. Його обвинувачували в убивстві Поляка Лінтнера, родини Мехонських, Терліковського та одного раненого полоненого в листопаді 1918 року. Після промови прокуратора та оборонця д-ра Шевчука судді присяглі 11 голосами затвердили питання в справі вбивства Лінтнера. Трибунал засудив М. Хомяка на кару смерти, заміннюючи цю кару на основі амнестійного закону на 15 літ тюрми. В листопаді відбудеться розправа проти М. Хомяка в справі вбивства родини Мехонських.

АВТОНОМІЯ ДЛЯ ЗАКАРПАТТЯ

Президент Чехословаччини, д-р Бенеш приняв 12 жовтня ґубернатора Закарпаття д-ра Грабара на довшій нараді. Після того ґубернатор К. Грабар в інтервю з представниками чехословацької преси заявив, що закарпатський нарід уже може завідувати своїми національно-культурними справами.

†

О. АТАНАЗІЙ ФИЛИПІВ, ЧСВВ.

Священик-піонір, ігумен монастиря в Мондері і довголітній ігумен монастиря в Вінніпеґу

заосмотрений св. Тайнами помер по короткій недузі в 67-ім році життя в Мондері в суботу дня 30-го жовтня, 1937.

Похорон відбувся в Мондері в понеділок, дня 1-го листопада.

В. И. П.

Вістка про смерть наспіла по замкненню числа. Довшу посмертну згадку помістимо в слідуючім числі "Українських Вістей".

Японці здобули Шангай

Більше як двомісячна боротьба під Шангаєм скінчилася побідою Японців. Хінська армія під натиском подалася на захід, де вже мала перед тим приготовані позиції. Японцям по довгій і завзятій битві вдалося захопити важний стратеґічний пункт коло села Таванґ на північний схід від Шангаю. Опанувавши цей пункт японські війська могли обстрілювати Хінців збоку й тому Хінці були змушені остаточно покинути Шангай.

На північнім фронті не було ніяких змін. Японський штаб повідомляє, що Хінці по двох місяцях відступу остаточно прийшли до себе і ставлять завзятий опір. Крім того Японці були змушені відтягнути кілька великих відділів війська до Манджурії, де вибухло протияпонське повстання місцевого населення.

Чи домінія має право уневажнювати провінціональні закони -- рішить суд

Домініяльний уряд від кількох тижнів мозолився над трома албертійськими законами, які передав йому до осуду лефтенант ґовернор Алберти. Остаточно в пятницю 29 жовтня премієр Мекензі Кінґ подав до відома рішення домініяльного уряду, яке буде оголошене офіційно аж в вівторок цего тижня. Згідно з бажанням албертійського уряду, висловленім в листі до премієра Мекензі Кінґа, домініяльний уряд передав цілу справу найвищому судові Канади. Найвищий суд має відповісти на два питання: 1. Чи право на уневажнення провінціонального законодавства дане лефтенант ґовернорові-ін-кавнсил 90-ою статтею Бр. Норт Америка Акту існує ще, чи ні? 2. Коли так, то чи повище право лефтенант ґовернера-ін-кавнсил підлягає якимсь обмеженням, чи стісненням, а коли так, то яким?

Рішення домінії урядові круги Алберти і широкі громадянські кола приняли з вдоволенням.

БОЛЬШЕВИКИ РОЗСТРІЛЯЛИ КАТОЛИЦЬКОГО ЕПИСКОПА

Паризький часопис "Ля Кроа" повідомляє, що в червні ц. р. большевики розстріляли католицького епископа Фростна, якого арештували ще у 1935 році ніби то за шпигунську акцію в користь Німеччини. Хоч арештований епископ Фростн ставав перед судом ще в осени 1935 року, суд видав присуд щойно 17. березня ц. р. Епископ Фростн був адміністратором Одеси.

СТРАШНА ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА

Повідомляють з Москви, що на транссибірському шляху дійшло до страшної залізничої катастрофи. Особовий потяг зударився з потягом, що віз амуніцію на Далекий Схід. Тому, що дійшло до експльозії вибухових матеріялів, 5 ваґонів особового потягу почало горіти. Дотепер витягнули зпід звалищ 58 страшно змасакрованих трупів і 107 ранених. Число жертв є багато більше.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ В ЕДМОНТОНІ І ЙОГО ОКОЛИЦЯХ!

На стороні 15-тий цього числа "Українських Вістей" ми помістили оголошення фірми **Джанстон Вокерс** в Едмонтоні, яка установляє пятницю 5-го жовтня як **"День Українського Покупця"** й буде мати в тім дні дві дівчині Українки одягнені в наші національні строї, **й вони будуть обслугувати українську публику. Просимо наших читачів** і прихильників, щоб у тім дні масово робили свої закупки у згаданім склепі і в той спосіб на будуче помогли "Українським Вістям" а також причинилися до піднесення престіжу Українців серед анґлійських торговельних кругів в Едмонтоні.

Адміністрація "Укр. Вістей".

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Всім Впр. і Всеч. Отцям Духовним висилаємо по кілька чисел ювилейного видання "Українських Вістей" і просимо, щоб Отці схотіли занятись їх розпродажю.

Згромадження Українських Сестер Служебниць в Канаді

В році 1902, дня 7-го жовтня, виїхали до Канади, призначені Апостольською Столицею, три місіонарі Чина Св. В. В., один світський священик і один Брат того ж Чина. Виїхали також чотири Сестри вислані дорогим нашим опікуном Їх Ексцеленцією гр. Андреєм Шептицьким. Між Сестрами була бл. п. Сестра Йосафата, тодішня головна Настоятелька згромадження в Галичині.

Виїхавши зі Львова до Гамбурга 10-го жовтня всіли на корабель, а 1 листопада прибули щасливо до Канади, до міста Едмонтону. Тут приняв їх з великою радістю бл. п. Архиепископ Леґаль, як також український нарід прибувший перед тим, витав дорогих гостей зі сльозами радости.

Українські дівчата, згуртовані Отцями Облятами і французькими Сестрами, які вчили їх вечорами англійської мови, приготовили гарний привіт, у котрім висказали велику радість і любов до новоприбувших ОО. Місіонарів і Сестер.

Група Українських Сестер Служебниць Непорочного Зачаття Матери Божої в Канаді

Новоприбувші були до глибини зворушені, бо не сподівалися цього на канадійських степах.

По так сердечнім привитанню Впр. о. Філяс, настоятель місії, подякував усім зібраним та заявив, що радо й охотно буде працювати й ділити долю й недолю зі своїм дорогим народом, та ширитиме славу Божу по широкій Канаді. По привитанню, Отці Обляти забрали Отців Місіонарів до себе, а зі шпиталю Сиві Сестри взяли українських Сестер до себе. По тижневім побутті при шпиталі, бл. п. архиепископ Леґаль примістив Сестер у досить вигіднім домику, в котрім попередно замешкували всі початкуючі ваконниці. На припоручення Архиепископа Леґаля, удержання давали через вісім місяців вже давно замешкалі ОО. Обляти.

Від самого початку Сестри занялися працею для нашого народу, відвідували й ратували слабих, вчили молодь української мови, релігії та церковного й народнього співу. Бідні еміґранти горнулися до Сестер та таку мали до них любов і довіря, що Сестри чулися відразу, як на рідній землі. Перебувши зиму поміж так добрими переселенцями, Сестри дочекалися першого Воскресення на чужині. Правда, ще не було своєї церкви та свого рідного Богослуження, але добрі люди з кольонії Реббит Гил взяли дві Сестрі на фарми, де відправляв Богослуження Впр. о. Дидик, ЧСВВ. Нарід сердечно тішився нашими Сестрами, а кожний, навіть найбідніший, хотів гостити Сестер у себе. Дві Сестри лишилися в Едмонтоні.

Дня 24-мая 1903 р. померла шпиталі по тяжкій операції, заосмотрена Найсвятішими Тайнами одна з прибувших Сестер.

Дотепер переховується згадка між католиками інших народностей, що згадана Сестра Таїда умерла смертю святих.

У два місяці по смерти Сестри Таїди, позіставші три Сестри виїхали з Едмонтону до Бівер Лейк — теперішнього Мондеру. (Їхали звичайним возом, бо залізниці ще не було). По двох днях подорожі Сестри заїхали до одного Українця, п. Олекси Лесюка. Хоч сам п. Лесюк був ще бідний, однак приняв Сестер з отвертими руками до свого невеличкого дому і щиро ратував у прикрих початках, утримуючи їх через два тижні. Згодом побудували Отці Василіяни невеличкий дім для Сестер у Мондері. На св. Ап. Петра й Павла, 12. липня, 1903 р. настоятель Місії — Впр. о. Філяс ЧСВВ., посвятив той дімок, а в одній з кімнат відправляв богослуження через рік. По році вибудувано більшу каплицю при тім домі, котра служила за церкву до року 1911, та стоїть ще й до нині. Богомільний наш нарід їхав по кільканацять миль на Богослуження та тішився своїми Отцями Місіонарями та Сестрами, бо передше ходила чутка поміж нашими еміґрантами, що ніколи не побачуть своїх священиків у Канаді. Однак їх таки дочекалися.

Початки наших переселенців були дуже тяжкі. Сестер також. Нарід був бідний, однак щиро Сестрам помагав. Сестри, незважаючи на недостатки й невигоди, щиро працювали для свого народу. Лічили хорих, котрі приїздили сюди, як також їздили по кольоніях. В тім часі була це велика поміч для бідних людей, бо лікарів не було близько. Сестри раділи, що тим способом сповняють свою призначену ціль. В неділі і свята вчили катехізму і співу.

Новіціят для нововступаючих до законного життя, під проводом Впр. о. П. Філяса, ЧСВВ. Того ж місяця вступили три кандидатки до Згромадження, котрі охотно хотіли працювати разом з Сестрами для Бога і свойого народу. При кінці 1904 року, Впр. о. Філяс відїхав до Галичини. В році 1905 Сестри отворили денну школу, до котрої учащав гурток дітей поблизьких господарів-фармерів. Зчасом число дітей збільшилося, а з браку засобів та тісного помешкання, не могли Сестри приймати дітей з дальших кольоній. В році 1910. прибув до Мондеру Впр. о. Крижановський, ЧСВВ. Жаль йому стало дітвори, котра марнувалася по кольоніях. О. Крижановський доложив усіх старань, щоб дати дітям з дальших місцевостей приміщення, відступаючи свої мешкальні кімнати на мешкання для дітей. Сестри тримали дітей по три доляри місячно, а надвишку усіх видатків покривав сам Впр. о. Н. Крижановський. Маючи на цілі добро свого рідного народу, Впр. о. Крижановський піднявся труду побудовання дому для Сестер, для дітей і школу. При помочі добрих людей та заощадженого Сестрами гроша, в році 1913 вибудував о. Н. Крижановський дім вартости $12,000 і віддав його в посідання Сестрам. У цім домі Сестри могли примістити около 70 дітей. Згодом і цей дім показався замалий, бо родичі щиро повірили Сестрам свої діти. Інших інституцій в Канаді наші Сестри ще тоді не мали хоч число вступаючих до стану законного зростало. Тому Сестри рішилися зачати більшу будову, але війна перешкодила цьому. Доперва в році 1926, при помочі п. І. Джиголика, закупили Сестри фарму при містечку Мондер. Будівничий розібрав дім, побудований у 1913 році і зужив до нової будови старий матеріял. А що новий дім обложений цеглою і тинком, то коштував він ще пятнацять тисяч більше. Сестри колектували на цю ціль. Знайшлося поважне число Добродіїв, котрі охотно жертвували свої дари. Отці Чина Св. В. В. жертвували $2,000 на будову цього дому. В листопаді 1926 року Сестри перенеслися до власного дому, в котрім можна змістити около 100 осіб. В цім домі є новіціят, приміщення для сиріт і дітей з кольоній. Школа вигідна і каплиця, в котрій відправляється Служба Божа і переховуються Найсвятіші Тайни. Це Матірній Дім (центр) Згромадження Українських Сестер Н. З. в Канаді. Добрі наші люди, як колись так і тепер помагають охотно Сестрам своїми датками, або працею, за що хай Ісус Христос сторицею нагородить.

Сестри утримують стало кільканацять Сиріт, на котрі від часу до часу колектують. Провадять денну школу дома, як також прихотовляють захоронку для малих дітей, учать вечорами рідної мови у міській школі.

Едмонтон.

Другий свій дім отворили Сестри в Едмонтоні 1905 року. З Мондеру виїхали до Едмонтону дві Сестрі й дві кандидатки. Прибувши до Едмонтону, замешкали в малім дімку при церкві св. Йосафата. Дімок цей належав до ОО. Василіян, що їм подарував Архиепископ Леґаль на місійну ціль, а кандидаток посилали до школи англійських Сестер. В малім домику, у котрім Сестри замешкали, було досить тісно. В одній з кімнат при столі відправлялась рано Служба Божа. Той сам стіл служив Сестрам за трапезу, а пізніше дітям для науки. Наука відбувалася стоячи, бо крісел і лавок не було. Недостаток відчувалось близько три роки, хоч добрі люди старалися помогти, але що самі були бідні то й поміч була невелика.

В році 1908 відїхали дві Сестрі до Галичини, а в Едмонтоні позістала лиш одна з прибувших і другі — вже канадійські Сестри. В тім самім році купили Сестри старий обширніший дім за $500, з посагу одної з вступивших Сестер. Дім цей перетягнули на площу коло церкви, відновили й обернули на школу. Тут було вже вигідніше, та шкільних лавок не було за що справити. В році 1919 приїхав до Едмонтону один священик з Торонта, о. Бурки, котрий заінтересувався цею школою і подарував Сестрам 120 долярів, за котрі то гроші куплено лавки і направлено що було треба. Одна Англійка, добродійка панна Люэ, велика приятелька Українців, особливо дітвори й Сестер, щиро помагала й ратувала Сестер, чим могла через кілька літ.

В році 1910-ім бл. п. Архиепископ Леґаль на просьбу Впр. о. Гури ЧСВВ вибудував Сестрам дім мурований вартости десять тисяч долярів. Сестри мали то щастя, що новий той дім посвятив прибувший гість до Канади, дорогий Покровитель Ексцеленція Митрополит Андрей Шептицький. А тоді Сестри розвинули більшу працю, утримували сироти, діти з кольоній за малою оплатою, також провадили школу. З часом і цей дім показався замалий і в році 1920-ім український священик з роду Німець, архітект о. Ру, добудував другу часть дому, а саме просторі кляси вартости шіснацять тисяч долярів. Гроші позичили Сестри на великий процент. За поміччю Божою сплачують Сестри ті довги, бо Сестрам, державним учителькам, уряд виплачує за науку дітей місячну пенсію. Прибувши другий раз до Канади Їх Ексцеленція Митрополит А. Шептицький знова посвятив торжественно і цю часть дому.

В цім домі тримають Сестри тільки малих дівчат як також більші панночки, котрі учащають до вищих шкіл.

Вінніпеґ, Ман.

Третій дім Сестер. З початком 1905 р. приїхали тут дві Сестри Н. З. з Галичини. У цій провінції заселились були також Українці, та вже мали свою невеличку церкву і згуртували дітвору, котрою опікувався і вчив рідної мови бл. п. парох Впр. о. М. Гура, Ч.С.В.В. На бажання бл. п. архиепископа Лянжинева (українського Епископа ще тоді в Вінніпеґу не було), Сестри зістали у Вінніпеґу. З початку Сестри замешкали при церкві у малім домику, що належав до ОО. В.В. а вчили в малім Народнім Домі. Число дітей чимраз збільшалося.

В короткім часі заходом висше згаданого архиепископа, побудовано велику Церкву св. Николая. Кляса в Нар. Домі показалась за тісна, длятого Сестри перенеслись до сутерин під церкву. Місце як на той час було вигідне, але вогке та за мало світла було так, що часто мусіли в день світити. Часом вода підходила аж до сутерин, (одного разу була на два цалі на підлозі). Помимо невигоди дітей чимраз прибувало та щиро горнулися до науки так свого рідного, як і англійського.

В році 1911-ім Сестри просьбою і сльозами склонили бл. п. архиепископа Лянжевена, що той побудував своїм коштом велику восьмиклясову школу, на чотирох лотах, вартости двайцятьпят тисяч. Відаючи Сестрам ту школу на власність тішився архиепископ, що українська дітвора буде мала ліпшу вигоду.

Впр. ОО. Василіяни з своєї парохії опалювали сю школу через десять літ. Сестри розвинули свою працю, помимо малого винагороджування зі сторони родичів, а високих податків. Школа в повнім розвою. До нині кілька сот дітей побирає в ній науку таку, як в публичних школах з додатком свойого рідного і релігії.

Дім і школа у Сифтоні, Манітоба.

Четвертий дім у Сифтоні, дар бл. п. архиепископа Лянжинева. З початком 1911-го спроваджено дві Сестрі, котрі замешкали в малім дімку і розпочали працю принимаючи дівчатка на станцію і до науки, учили також менших хлопців з бурси Впр. о. Сабурена, котрий лишаючи свій обряд, перейшов на греко-католицизм.

По якімсь часі Впр. о. Сабурен повернув до свойого обряду, а обшар землі з будинками перейшов на власність Українських Сестер.

З часом сей дім показався за малий. Сестри при помочи Добродіїв побудували новий мурований дім з школою вартости около трийцять тисяч долярів. Але в році 1925 огонь, котрого до тепер не викрито, спалив старі будинки, та значно ушкодив новому, ледво що скінченому. Добрі люди ратували щиро. Асекурація була за низька, довги затягнені при новій будові не сплачені, позички не мож було дістати і Сестри були змушені то місце опустити, а обняли його та прибудували англійські Сестри св. Йосифа і від року 1926-го замешкують там.

Йорктон, Саскачеван.

В році 1915-ім Добрий наш Преосвященний Кир Никита Будка подарував для Сестер часть землі під будову монастира і школи, а на просьбу Впр. ОО. Редемптористів п. Денлуп землевласник йорктонський подарував Сестрам два лоти. Сестри заколядували поважну суму гроша, відтак Їх Преосвященство і Впр. о. Делярій, Наст. ОО. Редемпт. вистарались о позичку на $25,000 на сплату ратами черєз тут, у котрім може поміститися вісімде- двайцять літ. Побудовано гарний Інсти- сять осіб. Школу Сестри провадять по кольоніях де вчать релігії, співу та приготовляють дітвору до св. Сповіди і св. Причастя. Нарід відноситься прихильно до Сестер та помагає їм щиро.

Айтуна, Саскачеван.

В році 1920-ім за старанням Впр. ОО. Редемптористів заїхали тут Сестри та отворили сиротинець. Наші щирі Українці самі всім занялися й колектували гроші. Вони купили кілька фарм коло церкви, з котрих дві фармі й сорок акрів дали на Сиротинець а сто акрів подарували під будову церкви Насв. Серця Ісусового. Айтунські Добродії Українці позиичили пятьдесять тисяч долярів, купили старий склеп, Сестри зреставрували, побільшили, на що затягнули довг і тепер замешкують разом з сиротами і сплачують довги та поширюють свою працю між своїми людьми. Школи провадять Сестри дома, а по кольоніях катехизацію.

Монтреал, Квебек.

Після бажання Їх Преосвященства Кир Никити, в році 1925 виїхали чотири Сестрі до Монтреалу в ціли провадження школи в рідній мові. Це було вказане тимбільше, що католицьке правительство Монтреалу відноситься прихильно до Українців і позваляє вчити дітвору нашу в рідній українській мові пів дня, та виплачує Сестрам місячну пенсію. Сестри обняли школи в ріжних дільницях міста. Українці Монтреалу люблять своє рідне. Окрім науки Сестри уділяють релігії і співу.

* * *

Двацять-пять-літній побут Українських Сестер Непорочного Зачаття М. Б. в Канаді віддав велику прислугу свойому в початках опущеному народові. Много з колишніх дітей є вже на більших становищах, много релігійних, свідомих матерей, много з дівчат посвятились виключно на службу Богові, нині образовані ревно працюють для св. Церкви і свого українського народу.

Як кожна добра праця має своїх противників і прихильників, так само і Сестрам приходиться часом перенести хрестики, мимо того не зражуючися — вони працюють дальше.

Через цілий час свого побуту в Канаді — Господь благословить працю Сестер, а в тяжких матеріяльних обставинах насилає поміч добрих людей.

Нехай за це буде честь і слава Богу та Найдорожчій Матері Преч. Діві Марії.

Сетра Наталія.

Нову працю почали у слідуючім році і завдяки жертвенности наших людей побудували перший Український Шпиталь у Мондері. В кілька літ пізніше побудували другий шпиталь — у Виллинґдоні, Алта., який, коли вже був на укінченню, згорів з невідомої причини. На його місце будують на тім самім місці другий будинок, що вже є на укінченні. Шпиталь ведуть і обслугують Сестри, що покінчили науку норс.

Сестер Служебниць Непор. Зач. Пр. Д. є тепер 134.

Наша Преса

Друковане слово стало нині страшною зброєю, що готовить революції, валить світові держави і творить нові. Побіджає все ідея, котрої наймогутнішим середником стало тепер якраз печатане слово.

Часопись читає кожний культурний чоловік, так само, як їсть сніданок чи обід: в найдальших закутинах, серед усіх обставин. Тому значіння й сила преси для поширення ідеї неоцінимі. Чи це періодичні видання, чи календарі.

Наша преса представляється сильна змістом та виливом. Вона писана нами і для нас. Вона видається за наші гроші і служить нашим цілям.

Тижневик в Едмонтоні **"Українські Вісти"**, 10012-109 стр., є тим духовим борцем, що від 1930 року успішно змагається за найсвятіші ідеали Українця католика і з добрим успіхом. З року на рік кріпне, поширюється і здобуває послух в громадськім життю. Видає власний календар щорічно.

В Йорктоні виходить два місячники, заходом Чина Отців Редемптористів. Це **"Голос Спасителя"**, канадійський місіонар, утішитель і розрадник родин у Канаді, що виробляє духовне життя, поглиблює його та стремить усовершити. Видає свій календар.

В Йорктоні виходить також **"Бюлетень БУК-а"**, місячник Брацтва Українців Католиків Канади, що одинокий того рода має відділи організаційний, ідеольогічний, літературний, історичний та діточу сторінку. Це вістун великого Царя Царів, борець за краще завтра українського народу в Канаді при помочі організованого, свідомого цілий, життя.

Видавництва в Йорктоні, Саск., треба завдячувати головно праці Впр. о. Івана Бали, ЧНІ, що будучи ігуменом Йорктонського монастиря, відкрив печатню 1932 року,яка до того часу була нечинна. Ця печатня без цента довгу й виконує найкращі печатані праці по дійсно приступних цінах. Нині вона під кермою Впр. о. В. Осадця, ЧНІ, раз за разом випускає малі книжечки, по дуже дешевій ціні, для масового поширення. І так працею БУК-а вийшов цілий ряд малих книжечок:

1) Життя і навернення св. Володимира;
2) Канада, мій рідний край;
3) Статут;
4) Кров за віру;
5) Більшовизм катівня народу;
6) Чорна рука, або хто руйнує український нарід в Канаді.

І многі **тисячі летючок:** Наша програма, наше відношення, Начерк ідеольогії — як також заликів та пропаґанди в роді: Податок чи дарунок, Конечність доброї преси, іт. д. Всі ці видання видані естетично і бездоганно технічно.

Отці Василіяни мають у Мондері власне видавництво **"Доброї Книжки"**, котре досі видало три книжечки доґматичноморального змісту, пера Впр. о. Ніля Саварина, ЧСВВ. Побіч видавництва існує гарна продажа книжок, з котрої повинні черпати гарні набутки всі наші читальні і охочі просвіти.

Згадати б конечно за окремі видання Отців Редемптористів **катехизмів та молитвенників**, укладу Впр. о. Дм. Гаврилюка, ЧНІ, та Впр. о. Ан. Лугового. Ці катехізми й молитвенники, в тисячах примірників розійшлися в Канаді і сповнили прегарну роботу.

Коли пишемо про нашу пресу, треба згадати й тих, котрі трудяться й пишуть до тої преси, котрих мозком і серцем вона живе і розвивається. Це лише скромна згадка для велитів духовної праці в Канаді — може будучий історик оцінить її доперва як слід. Тепер заблизько, щоб належно відчути велич труду та внутрішній матеріял, який кладеться в основи нашої будуччини.

А зачинати треба від Впр. о, П. Божика, першого історика української Церкви в Канаді і незрівнаного популяризатора. Редактором Бюлетеня БУК-а і працівником по цілій нашій католицькій пресі, є від початків прибутя в Канаду о. Ст. Семчук. Нерідким гостем слова в пресі є також Впр. о. А. Трух, ЧСВВ. Починає видавати парохіяльний тижневик в Канаді "Церква в народі" на дві сторінки Впр. о, др. В. Кушнір. Трудиться в ділі "Голосу Спасителя" о. Н. Коляківський, ЧНІ. А зі світських видає Програми БУК-а Осип Прийма, управитель нашої Бурси в Саскатуні. Це робітники, котрих статті розсипані за підписом і без підпису по всій українській католицькій пресі Канади, котрі живлять культуру печатаного українського слова, мостителі ідей та лицарі-борці за них. Годиться відмітити також довголітнього редактора "Українських Вістей" В. Дикого, котрий серед навали праці перебув неодно та успішно витревав на тяжкій позиції. Суми тої праці годі оцінити як слід у цім начерку, чи радше згадці. Вона така велика і так важна, що треба літ, котрі її відчують та відважать.

У змаганнях за кращу долю дієцезії на першому місці стоїть її преса!

Церковця в Стрімставн, Алта.

Огляд нашої Дієцезії в 1937

ДУХОВЕНСТВО

Епископ	1
Дієцезальних священиків (світських)	41
Отців Василіян	27
Отців Редемптористів	13
Отців Облятів	2
Разом	84

ПИТОМЦІ

На фільософії й теольоґії в Канадійських духовних семинарях є студентів	25
В Римі	2
У Львові	5
Василіянських Схолястиків у Мондері	33

ЦЕРКВИ Й МІСІЇ

В Манітобі	128
В Саскачевані	115
В Алберті	84
В Онтеріо	26
В Квебеку	6
В Новій Скошії	2
В Британській Колумбії	4
Разом	365

СЕСТРИ СЛУЖЕБНИЦІ

Сестер Служебниць	134
Шкіл і Захоронок	12
Власних домів	9
Шпиталів	2

ПРЕСА

Тижневиків ("Українські Вісти")	1
Місячників ("Голос Спасителя")	1
Організаційних органів ("Бюлетень БУК-а)	1

ВИХОВНІ ІНСТИТУЦІЇ

Колеґія св. Йосифа в Йорктоні, Саск.	1
Бурса Брацтва Українців Католиків у Саскатуні, Саск.	1
Ювенат ОО. Редемптористів у Йорктоні, Саск.	1

ЗВІТ ЖЕРТВ НА ПОТРЕБИ СТАРОГО КРАЮ

в роках 1930-1937 висланих через Греко-Католицьку Епископську Канцелярію:

На Інвалідів У.Г.А.	$7,320.48
На Рідну Школу	403.95
На голодуючих в Галичині	127.50
На голодуючих на Вел. Україні	73.01
На сироти	71.03
На вбогих у Галичині	70.44
На політичних вязнів	32.55
Разом	$8,098.96

о. А. Трух ЧСВВ.

Б.У.К. та його значіння для української суспільности в Канаді

Вступ.

З великою вдячністю повинні канадійські Українці підносити цього року свої серця до неба й дякувати Всевишньому за цю велику ласку, що рішенням Христового Намісника, Папи Римського, тому 25 літ створено для нас, канадійських Українців, нашу найбільшу організацію, цю нашу українську греко-католицьку дієцезію в Канаді, яка є частиною правдивої церкви, основаної самим Ісусом Христом і вже 25 літ служить вірно, непохитно й непомильно спасенню душ канадійських Українців!

В надії, що справи самої дієцеаії торкнуться наші автори, в ювилейному числі "Українських Вістей", я бажаю задержатись на однім із дуже цінних скарбів нашої дієцезії, яким є — наш славний Б. У. К., це наше Братство Українців Католиків Канади, яке — поруч самої нашої церковної Епархії — є найкращою організацією Канадійських Українців загалом і — при добрій волі людей — може піднести наш нарід у Канаді на дуже високий рівень розвитку.

I.

Найліпшою організацією в світі є — Католицька Церква, а це тому, бо оснував її сам Ісус Христос, Божа Премудрість, бо подає людям саму непомильну правду віри й життя, має всі засоби, щоб своїх членів вчинити щасливими в часі й вічности. Певнішої правди, ліпшої науки й розумнішого проводу в своїй справі не має ніхто — крім Католицької Церкви, завдяки Божому Провидінню, яке чуває завсіди над Нею.

А Братство Українців Католиків Канади — завязалось і розвинулось саме під покровом цеї непомильної Христової Церкви, яка рішенням нашого Достойного Епископського Ординаріяту в Вінніпеґу, заявила, що Братство Українців Католиків Канади, ця наша нова релігійно-національна організація, знана під скороченою наавою Б.У.К., не має в собі нічого злого, шкідливого чи небезпечного для Українців греко-католиків, а на знак цього — дня 12 березня 1935 року одобрила статут Б.У.К. Значить — збудоване на твердій основі!

Це потвердження статута Б.У.К-а нашим Преосвященним Ординаріятом є найбільшою силою й найкращою відзнакою нашої організації, бо воно є запорукою, що Б.У.К., який у своїй діяльности придержується цього статута, буде мати за собою правду й добро й опіку Церкви, що є неоціненим скарбом організації.

І коли сьогодні наша канадійська епархія святкує з радістю свій 25-літній ювилей, то може з великою приємністю згадати й про свій славний Б.У.К., який є жемчугом-окрасою епархії, знаком її діяльности й розвитку. А голова дієцезії— Їх Ексцеленція Кир Василій може на протязі другого 25-ліття сказати: "Б.У.К. — це моя організація, яка на основі мого статута — буде згідно з релігійними й національними та державними ідеалами успішно й запопадливо працювати для дочасного й вічного добра моїх вірних Українців у Канаді. Б.У.К. — це армія моїх добрих Українців греко-католиків, яка згідно з бажанням Христового Намісника Папи Римського, під моїм епископським проводом і опікою моїх священиків веде святу Католицьку Акцію. Поволи, але успішно."

Очевидно, що для доброго католика— знати це одно, що Б.У.К. є такою організацією, вистарчає, щоб набрати для нього якнайбільшої пошани й стати відразу його щирим членом.

І певно, що одним із знаків, що хтось із наших парохіян бере справді участь у срібнім ювилею своєї дієцезії, буде вступлення в члени Б.У.К-а.

Тут буде вказаним згадати про ці товариства, які існують при наших парохіях, називаються навіть іменем якого святого або "українські греко-католицькі", але не мають статута потвердженого нашим Епископським Ординаріятом. Про ці товариства наш Ординаріят офіціяльно нішо не знає й ті товариства не мають ні такого характеру ні поваги, як нпр. організація Б.У.К. зі статутом одобреним Епископом.

Маючи це на увазі, що з нагоди срібного ювилею нашої дієцезії в Канаді, ідея великої доміні́яльної нашої організації, яка має свої відділи в кожній місцевости в Канаді, де є наші люди, повинна стати одним із могучих ювилейних кличів, — я піддав би думку, щоб усі наші українсько-католицькі організації в Канаді, старших і молоді, з виїмком політичних і запомогових, які мають уже свої окремі цілі й статути, в цім ювилейнім році прийняли імя й статут Братства Українців Католиків Канади, а тим самим створили відразу одну велику організацію, що дасть нам — організаційно так пошматованим — так дуже потрібну єдність, а в ній велику силу, якої нам треба з огляду на нас самих, а також перед іншими організаціями та правительствами.

Таке поставлення справи було б великим ювилейним здвигом та осягом канадійських Українців.

II.

Що до Братства Українців Католиків, то хоч для нас — Українців католиків — вже сама повага статута Б.У.К-а, одобреного Преосвященим Ординаріятом, вистарчає, щоби цю організація поставити в кожній парохії на першому місці й стати до щирої праці в рядах Б.У.К-а — для кращого пізнання й зрозуміння цеї організації, добре буде приглянутись ще її поодиноким прикметам.

І так — Братство Українців Католиків, цей наш славний Б.У.К., є знаменитою й дуже цінною організацією також і тому, що має дуже добру ціль, це значить, має принести своїм вірним членам, а через них і загалові української суспільности в Канаді, велике добро.

Точка 5. статута Б.У.К-а говорить про це так: "Ціллю товариства є: а) на засадах християнської моралі виховувати українську суспільність, так під оглядом релігійним як і національним, на свідомих, характерним, мужних і діяльних членів, перенятих жертвенною любовю Католицької Церкви й Українського Народу".

Вже ця одна точка свідчить наглядно, що Б.У.К. — це наша дуже поважна організація, що це наче релігійно-національна школа, яка вчить і виховує своїх членів на знаменитих Українців, членів Католицької Церкви й українського народу — під кожним оглядом. І в тім лежить велика вартість організації.

Бо що ж нам поможуть тисячі людей, записаних у статистиці чи метриці, як Українці греко-католики, як вони не будуть характерні, мужні й діяльні, переняті жертвенною любовю Католицької Церкви й українського народу?... Як не будуть знати, хто вони, що мають робити, та як не будуть там, де бути повинні, й не дадуть цього, що треба й що можуть?... Це зовсім певне, що як ми не будемо такими, якими мають бути члени Б.У.К-а, із нас багато потіхи не буде ні для кого...

І хто з Українців признає, що всі наші люди повинні бути такими, як сказано в статуті Б.У.К-а, повинен сам стати членом цього знаменитого Братства й поручати кожному його членство, для особистого й загального добра.

Зокрема батьки нехай поручать своїм дітям, щоб уже замолоду вишколювались у рядах Б.У.К-а на чесних Українців католиків.

Зокрема всі організатори й провідники наших людей у Канаді повинні б поручати членство і ревну працю в рядах Б. У. К-а своїм прихильникам і однодумцям, якщо хочуть виховати собі якнайбільше одиниць, так під оглядом релігійним як і національним, свідомих, характерних і діяльних, готових до найбільшої жертви так для Христа як і для українського народу, бо лиш такі зможуть бути добрими націоналістами й державниками.

Яку велику обнову приніс би українському народові в Канаді наш Б.У.К., якщо він став би улюбленою організацією нашого загалу — старших і молоді, якщо при всіх наших парохіях існували б і працювали ревно Відділи Б.У.К-а, під опікою рідних Отців, під проводом — Божою милістю й Христовим Намісником — даного нам рідного Епископа!

Що Б.У.К. може справді принести багато добра українській суспільности в Канаді, про це можемо бути певні, якщо він буде виконувати свої завдання: організаційне, релігійно-церковне, суспільно-добродійне, культурно-освітне, виховне, що належать до засадничої програми Б.У.К-а.

Для пересвідчення — задержмося на останнім — виховнім.

Виховне завдання Б.У.К-а є: вказати українській суспільности напрям і дорогу доброго виховання й освіти, з особливим узглядненням виховання молоді; продовжати й доповняти в парохіяльних відділах Б.У.К-а виховну працю родини, Церкви й школи в ділянках загально-релігійного й освітнього виховання, щоб приготовити українську суспільність до визнавання католицької релігії в життю одинични, родиннім і суспільнім, захоронити її перед ріжними небезпеками, які загрожують вірі й моралі, заправити її до суспільного апостольства, особливо через добрий примір, підготовити її до співпраці в поширюванні й обороні католицьких засад у житті. Притім завданням Братства є дбати про вироблення характерів, фізичний розвиток, чистоту обичаїв. Особливим виховним завданням Б.У.К-а є плекати молоді таланти й важні для народу звання та виховувати добірне молоде покоління, зі загальною й професійною освітою.

Можемо сказати сміло, що ні один статут ні одної української організації в Канаді не має між своїм завданням такої поважної праці, як оце бачимо намічену в програмі Братства Українців Католиків Канади, в одній точці — про виховання членів Б.У.К-а!

Це завдання Б.У.К-а щодо виховання своїх членів таке важне, що хоч би Б.У.К не займався нічим більше — його вартість була б дуже велика й Братство за те одно заслугувало б на велику пошану й піддержку численним членством.

Та статут Б.У.К-а узгляднює й інші справи й потреби канадійських Українців, як нпр. станове життя фармерів, робітників, крамарів, професіоналістів, жіноцтва, й молоді й наміряє плекати їх та розвивати для добра одиниць і загалу.

Свою ціль старається осягати виконуванням поодиноких згадуваних уже завдань, як нпр.: організаційного, релігійно-церковного, суспільно-добродійного, культурно-освітного й наведеного вище — виховного, та знаменитою організаційною будовою Б.У.К-а, в якім — епископ, священики, старші, молодь і діти — стоять при праці на відповіднім місці, що улекшує працю, дає лучність і забезпеку, чого — крім Б.У.К-а — не має ні одна інша наша організація. Це справді — "католицька акція"!

III.

Ця знаменитість програми Б.У.К-а така наглядна, така очевидна, а рівночасно потреба тих дібр, про які говорить статут Б.У.К-а, така велика й пекуча, що обєднання всіх канадійських Українців в рядах спасенного Братства є потребою дня, а організувати його, є моральним обовязком кожного свідомого Українця в Канаді, а головно всіх місцевих провідників, які знають добре, як ми стоїмо в Канаді, та які знають також, що це є Б.У.К., те наше Братство Українців Католиків Канади, яке має завдання двигнути нашу суспільність у Канаді із низин мізерії на високу дорогу кращого життя.

Що Б.У.К. робить лиш добру релігійно національну роботу, та що Б.У.К. може зробити дуже велику роботу — на це вказують дотеперішні осяги Братства.

Увесь час свого 5-літнього існування видає Б.У.К. Саскачевану знаменито редаґований журнал — Бюлетень Б.У.К-а. Ліпшого місячника Українці мабуть не мають. Крім цього дуже багато доброго матеріялу поміщено за той час в "Українських Вістях", головно в окремій частині "Вістник Б.У.К-а". Видано також кілька брошурок Б.У.К-а.

Велике число знаменитих рефератів на ріжні теми й викладів виголошено за тих пять літ по ріжних парохіях цілої Канади, що збільшило свідомість і оживило організаційну роботу наших парохіян. (Поїздки пп. Прийми, Яремовича та інших, виклади й курс для молоді в Вінніпеґу.)

Численні зїзди — загальні й молодечі — були тими великими українськими здвигами, які по ріжних місцевостях наче потрясали нашим населенням, а через пресу й радіо освідомляли й підносили на дусі широкий загал. На особливу згадку заслугують великі протибольшевицькі віча в Вінніпеґу.

Кілько великих академій, концертів й інших підприємств уладили ріжні заряди відділів Б.У.К-а! Деякі з них мали по 3—4 тисячі учасників — як от нпр. у Вінніпеґу. А кілько гроша зложили за тих 5 літ члени Б.У.К-а на ріжні релігійні й національні потреби! про це могли б сказати багато ріжні скарбники, які побирали від відділів Б.У.К-а численні жертви.

Живим доказом спасенної діяльности Б.У.К-а є Бурса Б.У.К-а в Саскатуні, яка приготовляє українській суспільности в Канаді так дуже потрібних своїх рідних інтелиґентів, які колись, як наші провідники, мають повести суспільність дорогою поступу й загального розвитку.

Вже цей короткий огляд діяльности осягів Б.У.К-а свідчить про це, що Б.У.К. має велику змогу повести український нарід у Канаді до ліпшої будуччини, бо веде саму спасенну, будуючу роботу.

Не заводить нових вір, але зберігає нашу старокраєву віру Христа, Апостолів, князів, предків наших, лучно з нашим давним українським, греко-католицьким обрядом.

Не творить нових політичних партій, не є політичною організацією й не веде ніякої партійної аґітації, але радо зустрічає й споможе здорову політичну діяльність тих Українців, які можуть сказати щиро: "За Христа й Державу!" "Україна понад усе, а над Україною Великий Бог!"

Такий то є цей наш славний Б.У.К., така його програма, така праця Братства Українців Католиків Канади.

Пишучи ці рядки про Б.У.К-а, знаю, що пишу правду, пишу про добру річ, пишу про річ конечну! І на закінчення кажу з непохитним пересвідченням:

Б.У.К. мусить бути, бо такої організації бажає Христовий Намісник!

Б.У.К. мусить бути, бо такої організації треба конче канадійським Українцям!

І нині так стоїть українська релігійна й національна справа в Канаді, що хто хоче вести добру роботу, певну роботу й успішну роботу — мусить належати до Б.У.К-а!

Нехай же ж живе наш Б.У.К., це наше Братство Українців Католиків Канади!

Нехай усі свідомі Українці в Канаді стають в ряди Б.У.К-а!

В цім памятнім — ювилейнім році!

Померші Священики Дієцезії

Бл. п. о. Іван Ілля Тимочко ЧСВВ. ур. 2. X. 1896, вступив до Чина 16. І. 1889, звичайні обіти зложив 30. VIII. 1890, торжественні обіти 3. XII. 1893, священичі 23. VIII. 1896. Приїхав до Канади 2. І. 1905. Помер у грудні 1910 р. в Мондері, Алта., в 41 році життя, 14 р. священства, по 5 літах місійної праці в Канаді. В.Й.П.

Бл. п. о. Матей Мирон Гура, ЧСВВ. ур. 3. IX. 1873, в Мошкові, пов. Сокаль, вступив до Чина 22. VII. 1892, зв. обіти 11. III. 1894, торжественні обіти 24. VI. 1897, священичі 28. VIII. 1898. Приїхав до Канади 11. XI. 1903. Помер 29. І. 1925 в Едмонтоні, Алта., в 52 р. життя, 27 р. священства, а 22 р. праці між українським народом у Канаді. В.Й.П.

Бл. п. о. Ксенофонт Роздольський ур. 20. XI. 1869, в Доброводах коло Збаража. До Канади приїхав перший раз 1912 року, а 1914 вернув до Старого Краю. В 1922 приїхав до Канади вдруге у був парохом у Геффорд, Саск., а пізніше обняв парохію в Вінніпеґу, де працював до кінця свого життя. Покійний був добрим проповідником і тішився пошаною церковних кругів. Помер 8. І. 1929 в Вінніпеґу і там похований. В.Й.П.

Бл. п. о. Еманїл Красіцький ур. 19. IV. 1858. В 1909 р. виїхав до Канади, де попри місійну працю брав живу участь у просвітно-організаційній праці серед канадійських Українців. Був на парохіях в Вінніпеґу, в Сидней, Н.С., де побудував церкву і парохіяльний дім, і в Кукс Крік, Ман. Помер на 71 році життя в шпиталі в Селкирк, Ман., 29. січня 1929.

Бл. п. о. Плятонід Петро Філяс ЧСВВ. ур. 27. IX. 1864 в Добрачині пов. Сокаль, вступив до Чина 7. XI. 1883, звич обіти 20. VI. 1885, торж. обіти 5. VIII. 1888, священичі обіти 15. IX. 1889. Приїхав до Канади 23. X. 1902. Вернув до Галичини вибраний настоятелем Чина у вересні 1904 р. Помер 16. VI. 1930 в Дрогобичі в 66 році життя а 41 р. священства. Працював у Канаді майже два роки. В.Й.П.

Бл. п. о. Евген Андрухович помер на передмістю Вінніпеґу 30. VIII. 1932., проживши 80 літ. Не оставив по собі ніякого майна ані записок, тому про його життя не можна подати більших даних. До Канади приїхав 1907 року і тут працював як душпастир 25 років. В.Й.П.

Бл. п. о. Аполінарій Калужняцький ур. 1850 в Зиндронові на Лемківщині. Свячення одержав у 1879 р. До Канади прибув 1913 року і до кінця свого життя працював ревно як священик-місіонар. Покійний відзначався глибоким богословським знанням і релігійністю. Довгі роки був парохом Комарна, Ман., де й помер 14. жовтня 1933 р. В.Й.П.

Бл. п .о. Софрон Стефан Дякович, Ч. С.В.В., народився 4. І. 1888 в Торках коло Перемишля, до Чина вступив 25. IV. 1905, звичайні обіти зложив 9. XII. 1906, торжественні обіти — 21. IX. 1910, свячення одержав 26. X. 1913. До Канади приїхав у липні 1926, помер у Мондері, Алта., 21. VI. 1934.

Так представляється в числах життя одного з найкращих священиків, які вийшли з українського народу і для нього ціле своє життя працювали. О. Дякович помер на 46 році трудящого життя, 21 років працював як священик, з того 8 років у Канаді. Був ідеальним пастирем і людиною, котра ціле своє життя горіла невгасаемою любовю до Бога, своєї Церкви і рідного народу. Прекрасний проповідник і один з найкращих українських греко-католицьких місіонарів у Канаді. Помер передчасно, як вояк на стійці, простудившись їдучи сповняти свій духовний обовязок. В.Й.П. (Докінчення на ст. 12).

Величава церква в Кукс Крік, Ман., яку будує Всеч. о. Ру.

Ювилей Дієцезії й "Українські Вісти"

Вступ

"Українські Вісти" не рівняються віком Українській Католицькій Дієцезії в Канаді; як дієцезальний орган існують вони всего вісім років, а за дієцезією нашою вже 25 літня історія. Появився цей часопис на сцені вже в послідній дії 25 літньої церковно - релігійної драми, що якраз закінчується геройською побідою Української Греко-Католицької Церкви.

В цій останній дії, тобто в добі від 1929 р., наша Дієцезія обновилась, зросла чисельно, морально і матеріяльно на всіх її відтинках. Безперечно, що до того зросту причинилась й українська католицька преса, тобто Бюлетень БУК-а, Голос Ізбавителя, а в першій мірі таки Українські Вісти, як найстарший і найбільший між ними часопис. Про ролю, що її відіграв цей часопис в останніх вісімох роках існування нашої дієцезії хочу саме й розповісти, оскільки границі газетної статті на те дозволять.

Як дійшло до заснования "Українських Вістей"

На початку — трохи історії — Роки 1927 - 29 не належать до світлих в історії нашої Дієцезії. Преосвященний Кир Никита Будка, фізично знеможений 15 літньою тяжкою працею й недугами, не всилі був далі боротись з ріжними труднощами і, це треба признати — в той час Українці Греко-Католики подались були у відступ, а відступаючи — стратили кілька важних позицій. До тогочасних страт треба зачислити й Видавництво "Канадійського Українця", що перейшло в чужі руки, разом з машинами та друкарськими приборами.

ПЕРСОНАЛ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"
Зліва до права сидять: В. Дикий, редактор; В. Купченко, управитель друкарні.
Стоять: В. Проців, помічник друкаря; Мих. Чехніта, управитель "Укр. Вістей".

Отже, вже в червні, 1927 р. Українці Греко-Католики в Канаді остались без своєї газети. Обставини в той час були такі, що годі було щонебудь зробити в справі своєї преси. Питання дієцезального органу стало актуальним вже аж після того, як провід Дієцезії обняв новий Епископ, Преосв. Кир Василій Ладика, тобто в осені, 1929 р. Тоді то, в листопаді, 1929 р., за дозволом і при співпраці Преосв. Кир Василія, засновано в Едмонтоні нове Видавництво, яке й купило тижневик "Західні Вісти", пізніше переіменований на "Українські Вісти".

Завдання "Українських Вістей"

Завдання, що стояло тоді, в час духовоі депресії, перед дієцезальним органом, були нелегкі. Треба було вникнути в усі ділянки нашого збірного життя, порядкувати та очищувати його; треба було оживити церковно-релігійний та національно-просвітний рух серед нашої суспільности, спрямувати той рух на один шлях та надавати тому рухові певні форми. Отже, завдання "Українських Вістей" були двоякі: інформаційні та виховавчі. Сповняти ці завдання було тим тяжче, що часопис не був матеріяльно забезпечений, мав мало читачів, а й ті, що брали часопис, не спішились платити за нього, бо ануж він впаде за тиждень-два, як і попередні едмонтонські новотвори. Доводилось змагатись не лише за ідеї; треба було перемагати й грошеві труднощі, що буквально загрожували існування часопису кожного тижня.

"У. В." — лучником суспільности

Мимо всего, "Українські Вісти" сповняли своє завдання в міру сил. Сама свідомість, що знова вже є свій часопис, надавала бадьорости нашим людям. Вже було куди звернути свій зір, вже було де написати що діється в парохії й товаристві і було вже звідки довідатись що діється серед нашої суспільности в інших місцевостях. Одночасно вісти з Епископської Канцелярії інформували про діяльність Преосв. Кир Василія Ладики, а Його Пастирські Листи укріпляли людей у вірі та вказували на головні напрямні, по яких мала йти праця Епископського Ординаріяту. Коротко кажучи, "Українські Вісти" стали осередком збірної уваги, стали чи не одиноким лучником, при помочі якого Українці Греко-Католики знова могли себе віднайти. Крім того, вісти з Українських Земель та з життя Українців в інших краях, уможливлювали нашій суспільности звязки з цілою українською нацією, а канадійські та світові новинки й інформаційні розвідки задовольняли бодай частинно потреби нинішного культурного читача.

Виховавчі завдання

Завдання виховавчі сповняли "Українські Вісти" головно статтями. Мета тих статтей — витворити католицький і український державницький світогляд, з ясними поглядами на справи віри, церкви й наші обовязки супроти поневоленої Батьківщини та супроти держави, в якій живемо. Ішло про те, щоби не лише наші церкви були заповнені вірними в неділі і свята, але щоби ті вірні були свідомими греко-католиками, яких не потрафилиб баламутити ріжні аґітатори в будний день. Щоби ті вірні вміли і мали відвагу заманіфестувати свою релігійну приналежність, свою пошану Епископові й Духовенству де й коли тільки зайде потреба. Щоби ті вірні вміли жертвувати на свої церковні й народні цілі, щоби вони врешті були активними та послідовними в позацерковному життю, в орґанізації та у вихованню й навчанню молоді.

І за хліб насущний...

Крім цих суто релігійних та наших національних справ, богато уваги присвячувано й справам канадійської політики, нашої участи в тій політиці, а також справам соціяльним. Від самого початку "Українські Вісти" виступали проти немилосердного використовування фармера й робітника та взивали наше фармерство й робітництво боротись за свої слушні права, а особливо за право на справедливе винагородження за працю робітника та продукцію хлібороба.

Полеміка

Самозрозуміло, що у праці своїй "Українські Вісти" мусіли "зударитись мечами" з іншими часописами, що заступали ворожі нам релігійні та політичні групи. Доводилось відбивати їхні напади, вияснювати ріжні баламутства, що їх безконтрольно ширила ворожа преса, а то й відвойовувати імя... Воно може й дивно виглядає тепер, але ще вісім років тому, "правдивими Українцями" називали себе тільки автокефальні, а греко- католиків уважали за Українців "другої кляси". Треба було опрокидати те очернення, відповідати на несовісні клевети. Інколи розгорялась й остра боротьба-полеміка за релігійні й національно державницькі прінципи, а в тій боротьбі висвітлювались ріжні затемнені до того часу справи та гартувались типи свідомих Українців-католиків.

"У. В." — приятель гомстедовців

На окрему згадку заслугує значіння "Українських Вістей" для нових поселенців, для гомстедовців, які не мають ще ні церков, ні товариств. Для них, "Українські Вісти" стають в лісових пущах одиноким звязком зі світом. Св. Євангеліє та недільна наука заступають їм недільну відправу в церкві, а інформації, поради, теплі релігійні статті й оповідання, вісти з життя Українців в Канаді — все те стає для них потіхою, розрадою та неначе лучі сонця — освітлює тяжке, піонірське життя гомстедовця. Особливо одушевлені вони святочними виданнями під Різдво й Великдень, бо ті святочні видання "Українських Вістей" нагадують їм свята в Рідні Краю. Про це й пишуть вони у своїх листах до Редакції.

Наслідки праці

Наслідки осьмилітньої виховавчої та місійної праці "Українських Вістей" очевидні. Вичисляти їх тут непотрібно. Інші автори пишуть обширно про успіхи нашої Дієцезії на ріжних ділянках. До тих успіхів у великій мірі причинились й "Українські Вісти". Можна сміло сказати, що в останніх вісімох роках кожна важнійша справа знаходила свій початок, або головну піддержку на сторінках "Українських Вістей".

Розуміється, не все зроблено, що повинно було бути зроблене. Та це вже не вина Видавництва. Якби "Українські Вісти" знайшли були масову піддержку серед нашої суспільности, якби та суспільність зуміла була оцінити значіння свойого часопису, то безперечно що й білянс праці того часопису був би тепер куди кращий. Всетаки, в ряді інституцій, що стали підвалинами нашої Дієцезії, є вже й "Українські Вісти".

І коли сегодня Українська Греко-католицька Дієцезія святкує свій 25 літний ювилей і з тої нагоди переглядає свою 25 літню історію, свої переживання, свої здобутки на ріжних ділянках, що описані на сторінках цього ювілейного числа, то годиться в цю важну для всіх нас хвилю мати на увазі й дієцезальний орган, "Українські Вісти", які вісім років тому підняли прапор боротьби за добро, за честь, за славу Українців греко-католиків і той прапор гідно донесли до 25 літнього ювілею нашої Церкви в Канаді.

I. I.

Іван Е. Басараб
адвокат в Едмонтоні і теперішній президент Видавничої Спілки "Українські Вісти".

о. П. Божик, парох на Елмвуд у Вінніпегу.

о. Ст. Семчук.

НЕОЦІНЕНИЙ СВЯЩЕНИК І БУДІВНИЧИЙ

У 1913 році приїхав до Канади з Льотаринґії скромний священик, що полюбив наш нарід цілим серцем й віддав йому найкращий час своїх найкращих літ і працю.

Впр. о. Филип Ру, Чина ОО. Облятів, нині має 53 роки, з того 27 літ священичої праці, котрій рівної в Канаді нема.

В першій мірі Впр. о. Ру є душпастирем. Отже всі справи душпастирські виконував і виконує з повною посвятою, на більшу славу Бога і спасіння душ. Від перших трудів у північній Алберті — до нинішніх в Кукс Крік, Ман., о. Ру все був і є услужний і готовий заспокоїти духовні потреби своїх вірних. Богослуження, проповіди, катехизації ціхують його невсипущу душпастирську працю.

Але це не все.

Він як вірний воїн Христовий дані йому Богом талани помножує і трудиться понад це. Хоча міг би спокійно і без надмірних турбот, виповнивши душпастирські обовязки, сказати: Тепер я вільний і посвячу час для себе — він цього не говорить. Ледви чи хто інший має таку долю посвяти і саможертви, бажання трудів і прямо їх вишукування. Є люди, що по просту втікають перед трудом. Вони добрі, коли все кругом них добре, спокійне і без труду. Однак, коли треба доложити власного труду, заступитися власною особою, взяти на себе клопоти, а навіть напасти — тоді вони того бояться і при першій нагоді утікають з фронту щоденної боротьби. Отець Ру не тільки що не втікає, але ще вишукує нові труди. І тому він творить прекрасний тип **католика активіста.**

Не обставини диктують о. Ру, що і як робити — він диктує обставинам. Не вони нагинають його до себе, він нагинає їх. Не він іде в хвості подій, але міцно і діяльно подає ініціятиву та веде події — вони ідуть за ним.

Всюди однак о. Ру шукає не себе і своєї слави — але добра народу і слави Божої. Тому він є також прегарним взором **правдивого патріота.**

Він так працює для українського народу, що той нарід ніколи не може його забути. Не може забути його муравлиної самопосвятної праці **ніколи.**

Говорять про це величаві будинки, що є нашою окрасою й гордістю.

1) Прегарна, велика церква Пресв. Тройці в Ледук, Алта.

2) Великий мурований монастир Отців Василіян у Мондері, Алта.

3) Велика мурована школа Сестер ім. св. Йосафата в Едмонтоні, Алта.

4) Церква Чесного Хреста в Гей Лейк, Алта.

5) Церква в Мавнтейн Ровд, Ман., що є подивом для всіх. Величиною і красою будови прямо незрівнана. Вона вартує понад $125,000 — а о. Ру поставив її за $18,000. Дібрав людей, вірні помогли і сталося те, що майже видається неймовірним.

6) Величава церква в Портедж ля Прері, Ман., котру видно зі залізниці, коли хонебудь їде СНР з Виннипегу до Саскатуну. Церква ця домінує над цілим містом.

7) Парохіяльний Дім Просвіти в Портедж ля Прері, Ман.

8) Церква у Виннипеґосіс, Ман.

9) Велика і мурована, ще не викінчена, але розмірами й будовою одна з найкращих, що збудував о. Ру, церква в Кукс Крік, Ман., 24 милі на північний схід від Вінніпегу.

10) Подібна прегарна мурована церква в Давфин, Ман., що саме викінчується будувати за вказівками о. Ру.

І скажіть тепер, чи можна не подивляти тої величі праці?

Чи можна її промовчати?

І коли взагалі мова про патріотизм, то де саме видніє він, як не тут?

Тому тільки бажатиб, щоб український нарід мав більше таких патріотів, правдивих патріотів, що будують, як о. Ру, а не руйнують, процесуються і сваряться. Він наш душею і працею. А ми його любовю і пошаною за труд великий. Ніхто не відбере нам його і ми ніколи його не відпустимо нікому!

Такої долі жертви, посвяти, любови і труду тяжко нині в світі найти.

о. Ру працює безкорисно — за труд і працю не каже собі платити. Тоді, коли чужинці за його послуги заплатили б йому солідні суми і прямо взолотили б його, він без жадної заплати — тільки ради Христа й любови українського народу — безкорисно працює й будує царство Боже в душах і в храмах.

І будує без довгу. Це, що є рідкістю. Жадна церква збудована о. Ру, не має довгу. Всі заплачені до цента. Ось взір, як будувати — але не кожний так вміє і поспіє, лиш кому дано єсть, як о. Ру.

В 25-ліття дієцезії належить замітне виріжнення і признання для цього правдивого патріота і ґеніяльного активіста, яким є Впр. о. Ру, ЧО, парох в Кукс Крік, Ман.

Двацять пять літ тому

(Спомини світського священика).

25 літ в Канаді — молодими ми приїхали, а тепер — на тварі бараболю можна б садити, а на голові мак сушити, а з ніг терлицю зробити. Повні святого вогню ми приїхали, помагати молодому Епископові і Його тяжкій праці. Та майже ніхто з нас не був приготований на канадійські обставини поміж еміґрантами Українцями. Ми люди образовані, інтеліґентні, переняті духом високого значіння священства, готові були на посвяту народньому подвигові. Залишили ми рідну землю, деякі з нас знамениті посади, де і фінансово добре стояли і пошану належну мали. Тому ж перше, що нас вразило найбільш боляче, то був очевидний брак пошани для священика, і його зависимість фінансова від "громади". Уявіть собі в незорганізованій парохії **12 тростів,** що всі тацу рахували, а **шість** із них підписували банкові чеки! Або уявіть собі "троста-касієра", що не вміє писати!! Значками "эписує"!! І всі вони "басами" над "ксьондзом"!!

Або знова "старші сестриці" котрі знали лише щонеділі сваритись за свічки, бо казали: "моя була довша". Священик ставав відразу "наймитом", котрого нераз його власні бувші наймити "годили" та виплачували "пейду". (Таке було в моїм случаю!). Ця одна обставина сама собою вистарчала, щоб новоприбувшого священика знеохотити до праці так, що деякі з них по дуже короткім побуттю вернули до старого краю, бо не могли стерпіти такого пониження... Відтак брак помешкання. Пригадую собі, що в 1913 р. на сході одиноке Торонто мало "парохіяльну хату" для священика. Вона ще й дотепер та сама. В ній жаден з парохіян не хотів би сам мешкати, а для "ксьондза" вона буде... На "румі' тай на "борді" мусіли священики бути, яким належалась інша пошана. Розуміється, що чужинецьке священство, яке стоїть в належнім пошанівку, котре і так неприязно гляділо на якихсь "форейнерів", нераз не мало нас за священиків, або не уважали їх парохіян навіть за дійсних християн, бо ж вони не вміли навіть віддати належної пошани свому душпастиреві!...

Тяженько приходилось працювати в таких обставинах, а однак декотрі з нас ще це видержують — Христа та українського імени ради, а деякі злиднями прибиті, вже і життя своє віддали за ідею...

Наші люди ще не зрозуміли, та є надія, що колись зрозуміють, що шануючи своїх проводирів,, вони тим самим підносить цілу громаду в очах чужинців. А як болюче відбивало рабське — понижаюче відношення тих самих людей до чужинців і найнижчої кляси!

На фармах: 20 до 25 літ тому була нас лиш горстка. Тому то наші "місійні округи" були обширні. Місійний округ Канора, Саск., обіймав 32 кольонії! Що тижня священик був в іншій місцевости, в іншій хаті, серед інших відносин. А кілько то разів лучалось, що не було фіри на стації, треба було шукати когось, щоб відвіз на кольонію. Приїхав на кольонію, а тут нема де мешкати, бо ніхто не хоче "заходу" з "ксьондзом". Їде фірман по хатах, а вона далеко одна від другої на фармах, тимчасом священик чекає в якогось господаря, змерз, голодний, а господиня навіть чаю не дасть, бо то не на неї випадає "колія"! Нарешті вертає фірман. Йому не спішно, впрочім то "ксьондз" платить за фірманку. Веселий і видно наївся. Знайшов хату — кухня, сіни і друга мала кімната, а в ній "тапчан" старокраєвий, що займав пів кімнати, з сінником на дошках, три величезні старокраєві подушки, скриня і лавка. А була зима. Пятеро дітей — одно повзаєсь по землі тай "маслює"... В хатині задуха, що годі дихнути. Подивився священик на ту мізерію, а люди добрі, щиренькі і небідні, тільки що хати ще не розбудували. Та ніяк було священикові там перебувати. Вже смеркало. Не було іншої ради, як їхати яких десять миль назад до господаря, що фірманив...

І так тиждень за тижнем, рік за роком. Літа минали, здоровля марнувалося і ніякого внутрішнього вдоволення не було, бо з праці не видно було тревалих наслідків. На кольонії міг бути священик яких три дні, як мав де мешкати, та мав чим заплатити, бо трости платили лиш за неділю. Збирав він діти та молодь. Та що з того, коли той священик приїздав найбільше раз у місяць на ту малу кольонію, або лиш раз на 2 — 3 — 4 місяці?!

Були і гарні хвилі, де той бідний священик-скиталець, без рідні, без теплого слова, без притулку, забував на свою незавидну долю... Люди були добрі, не попсовані ще ні большевизмом ні новими "вірами". По Службі Божій — поговірка про ріжноту, тай забувалось про дійсність... Або як у Норквей у панства Гуски, там уже рай був перебувати. Дім — це велика палата — чистенько, як у зеркалі, а господарі сердечні, як ріднісінькі мама й тато, сестри і браття — будеш умирати а не забудеш. Нехай Бог їх благословить. Вони може і не знають, що там, у їх покоях, були священики, що не одну сльозу проплакали і з радости й зі смутку.

Було і є много таких родин, де священик чувся, бодай на пару день, як у рідній, власній, та було їх мало... і мало хвиль веселих... Найгірше давалось і ще дает.ся відчувати брак відповідного для священика товариства—рівного йому вихованням і образованням... Самота пригноблювала, нищила тіло й духа у тих бездомних, особливо молодих священиків, що бажали ширшого поля праці, а не мали його, бо такі були обставини. А ця свідомість, що людям обоятно було, котрий священик буде "приїздив" до них, ця обставина, що між священиком і людьми не могла повстати сердечніша, тревала духова звязь — це впливало відємно на обі сторони: "Нині тут, завтра там"... "Сей неділі той священик, на слідуючий раз — інший — аби ксьондз..."

Доки було маленьке число священиків, доти ціла їх праця мусіла обмежатися на "відправі", "сповіді" та "катехизації", як обставини були прихильні. Орґанізаційної праці чи то на полі релігійнім, чи на полі народнім, годі було розвести, хіба в місцевостях, де знайшлися люди, що в неприсутности священика зуміли й хотіли дальше вести розпочате діло. Та по фармах таких місцевостей тоді було мало. Тепер — коли місійні округи стають щораз менші, з побільшенням числа священиків, побут і праця на фармерських місіях стає щораз все більше унормована і приносить більше сталого хісна.

По містах обставини життя і праці священиків майже не змінилися, хіба, що тепер більше є явних і скритих ворогів нашої Церкви. У всіх містах, по сумних і болючих досвідах велика більшість Українців зрозуміла й пізнала, що дійсна, хосенна орґанізація та освідомлення широких мас можливе лише під омофором Української Католицької Церкви. Головно молодь масово горнеться до орґанізацій, що повстали при парохіях. Широкє і вдячне поле праці для кожного священика — праці тяжкої, безнастанної, яка певно увінчається вінцем слави... Єднаймо людей поділених на ріжні партії. Покажім їм, що партії ріжних політичних напрямків, без затрати своїх переконань політичних, можуть становити в кожній парохії цілість у двох спільних дочках: У нашій спільній вірі і в нашій любові народу! Зломім їх упередження, вияснім непорозуміння, станьмо для них усіх пастирями і — "Горі іміем серця!"

Бог любови возведе імя любови і дасть зріст і плід стократний.

Старець.

Перепровадьте Різдво в Ріднім Краю!

Різдвяні Відпливи до Европи

З МОНТРЕАЛУ

Листопада 25 — "Aurania" до Плимавту, Гавру, Лондону.

З ГАЛИФАКСУ

Грудня 4 — "Alaunia" до Плимавту, Лондону.

Грудня 11 — "Andania" до Плимавту, Лондону.

З НЮ ЙОКРУ

Грудня 8 — "Aquitania" до Шербургу, Савтгемптону.

Грудня 15—"Queen Mary" до Плимавту, Шербургу, Савтгемптону.

Різдвяні свята в старім домі між рідними, приятелями з дитинства і незабуті спомини є щось, про що ви давно думали . . . Пощо відкладати на дальше? Ціни є виключно низькі і спеціяльні Різдвяні відпливи розпреділено так, щоб відповідали вашим вигодам, з прямими сполученнями до головних українських осередків.

Кунард Гвайт Стар оперує найбільшою фльотою пароплавів на Атлантику на чолі з "Квін Мері". Їх пароплави славні з солідарности, достатку доброї поживи, чистих і добре провітрюваних кабін і вигідних публичних кімнат.

Звідайтесь у вашого місцевого агента або в

J. R. SIBBALD,
Gen'l Representative for Northern Alberta
10117 - 100th STREET
EDMONTON, ALBERTA

CUNARD WHITE STAR LIMITED

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВІ КНИЖКИ НА ЗИМОВІ ВЕЧОРІ!
Новий Катальоґ Української Книгарні висилаємо **даром!**

UKRAINIAN BOOK STORE
10348 - 101 Street Edmonton, Alberta

В 25 літню Річницю

УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

передаємо наш сердечний привіт.

The Ogilvie Flour Mills Co. Limited

Продуценти Муки "Роял Гавзголд".

5 ДНІВ АРЕШТУ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СВЯЩЕНИКА ЗА ТЕ, ЩО МОВЧАВ

У Городку біля Львова зайшла характеристична подія, що зацікавила всіх громадян Українців, зокрема духовні круги. Оце письмом з 25 вересня ц. р. місцеве старовство наложило на городецького українського кат. пароха о. Роздольського кару в сумі 100 злотих, із заміною 5 днів арешту за те, що він "виказав на публичнім місці демонстраційну нехіть для польської держави в той спосіб, що 15 серпня ц. р. з нагоди врочистости "чуда над Вислою" в присутності представників влади й війська поминув цілковито мовчанкою моменти, звязані з урочистістю." Проступком, як із цього виходить, було ніби то те, що згаданого дня український душпастир виголосив у церкві чисто релігійну проповідь, а не говорив нічого про "чудо над Вислою", як цього бажало собі старовство. В Польщі карають уже не тільки за те, що люди говорять, але й за те, чого не говорять.

Чистимо - Прасуємо - Направляємо

УКРАЇНСЬКА ФІРМА

Телефонуйте **71355** **CLEAN-RITE CLEANERS**
9546 - 111 Avenue Edmonton, Alberta

ПРИНИМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ З ПРОВІНЦІЇ.
І. БОЦЮРКІВ і П. ЛИТВИН, властителі.

King Edward Hotel

10180-101 STREET, EDMONTON, ALBERTA

ДІМ ПРИЯТЕЛЬСЬКОЇ УСЛУГИ

ГОРЯЧА ТА ЗИМНА ВОДА И ТЕЛЕФОН У КОЖНІЙ КІМНАТІ

Едмонтонська Перворядна Кавярня
В СПОЛУЦІ З ГОТЕЛЕМ

Отворена від 6-ої рано до 2-ої в ночи.

ЗІЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК У ЛЬВОВІ

В днях 9 і 10 ц. м. відбувся у Львові зізд "Союзу Українок" при участі 113 делеґаток філій 116 делеґаток кружків СУ., 11 представниць сфедерованих жін. товариств (м. ін. Марійських Товариств), представників центральних установ і української національної преси.

Як виказали звіти, "Союз Українок" має 67 філій, 1101 кружків з 45,000 членок. У Львові відбулися два курси, в краю 177 господарських курсів. Районових нарад було 56, анкет 377, орґанізаційних поїздок 1,322. При філіях є 19 кооперативних секцій, курс кооперативних орґанізаторок скінчило 16 курсанток. Філії уладили 426 культурно-освітніх рефератів, кружки 817. При філіях відбуто 36 культурно-освітніх курсів. Бібліотеки мають 36 філій і 204 кружків. Заходом С.У. основано 260 дитячих садків. Гуртків доросту було 28. Оборот централі в першому півріччі 1937 р. виносив 23.604 зл. На 1938 р. прелімінується на видатки 33.170 зл. Орґанізації С. У. плекають народнє мистецтва, збирають матеріяли до музеїв, займаються прикрашуванням церков, читалень і.т.д. С. У. є членом Міжнароднього Жіночого Союзу, а його Кооперативна Секція є членом Міжнародньої Жіночої Ґільдії. Звязки з чужинецькими орґанізаціями жінок дуже живі.

Загальний зізд Союзу Українок взиває всі жіночі українські товариства у цей тяжкий для української нації час взяти активну участь у боротьбі за релігійно-моральне скріплення української нації, зокрема взиває українське жіноцтво в ювилейному 1938 році з нагоди хрещення України взяти активну участь у святочних обходах з того приводу.

Китайський міністр війни подає, що в китайсько-японській війні загинуло дотепер пів міліона Китайців, з чого половино убитих за Шанґгай.

ПРОСЬБА

Студентський Гурток у Саскатуні на своїх річних зборах рішив устроїти міжпровінціональну дебату студентську. Як нагороду рішено подарувати стороні, що виграє — срібний пугар.

На жаль студентська каса не може позволити собі навіть на цей малий видаток, та воно звичайно водиться так, що якесь товариство, чи якийсь добродій подарує подібний пугар на таке підприняття.

Тому звертаємось до товариств, чи поодиноких людей, щоб зголосились на адресу Бурси ім. о. М. Шашкевича в Саскатуні, що бажають подарувати пугар. Ціна пугара від 5 долярів (без написі).

Рівно ж закликаємо наше Громадянство прийти з поміччю Студентському Гуртков і складати жертви на покриття коштів подорожі.

О. Прийма,
директор Бурси.

УВАГА, ТОРСБІ И ОКОЛИЦЯ!

Дня 8. листопада, на св. Димитрія, буде відправа в церкві на Торсбі, а по відправі **СПІЛЬНИЙ ОБІД** в галі в місті. По обіді ріжні забави. Вечером ТАНЕЦЬ.

Парохіяльний Заряд.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Ст. Норберт
8. св. Димитрія — Виннипеґ Біч
14. Неділя — Ст. Ендрюс
16-17-18 — Ґонор (Ювилей Дієцезії)
21. Св. Михаїла — Ст. Мартин (празник)
26-27-28 — Ст. Ендрюс — Ювилей Дієцезії.

о. А. Луговий,
235 Скошія Стріт, Вінніпеґ, Тел. 54139

Порядки Богослужень

ЛИСТОПАД

7. Неділя 20 по Сош. Св. Духа —
Калмар
Бойл
8. Св. Димитрія —
Гей Лейк
Торсбі
Фрейнс.
14. Неділя 21 по С.С.Д. —
Копернік
Нерров Лейк
21. Неділя 22 по С.С.Д. —
Ледук
Торгилд
28. Неділя 23 по С.С.Д. —
Равнд Гилл
Нюбрук

BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Брокенгед, Транскона.
8. св. Димитрія — Лейдівуд (празник).
14. Неділя — Брайтставн, Кенора.
21. св. Михаїла — Транскона (празник).
Талберг.
28. Неділя — Кенора, Босежюр.

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.
Телефон 55725

ЛИСТОПАД

6. Субота — Нора
7. Неділя — Рама, Бібулинці
8. Св. Димитрія — Кизів, Понас Лейк.
14. Неділя — Канора, Антонівка
21. Неділя, св. Арх. Михаїла — Доброводи, Понас Лейк (храм).
28. Неділя — Канора, Ковалівка.

о. І. А. Головка. **Box 57.**
Britski's Block Canora, Sask.
Телефон 81.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Сифтон
8. св. Димитрія — Дрифтінґ Ривер (празник).
14. Неділя — Фишінг Ривер
21. Неділя і св. Михаїла — Мінк Ривер, празник.
25. Св. Йосафата — Сифтон, празник.
28. Неділя — Венлав (празник св. Михаїла)

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Приймове.
8. Св. Димитрія — Албена
14. Неділя — Сокаль
21. Неділя, св. Михаїла — Ланівці
28. Неділя — Борщів.

Українська Греко-Католицька Місія, Албена, Саск.
о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Силвер
8. Понеділок, св. Димитрія вмч. — Комарно.
14. Неділя — Ярослав.
21. Неділя, св. Арх. Михаїла — Фоллей — Оліярник.
28. Неділя, св. Йосафата свщм. — Мелеб.

о. Н. Сірий,
Комарно, Ман.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Геффорд і Мітпарк
8. Св. Димитрія — Кридор (храм) і Самбург.
14. Неділя — Принс Алберт і Бруксбі
21. Неділя і св. Михаїла — Гронлід (храм) і Січ (храм).

Українська греко-католицька Місія в Геффорд, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Арран, Стінен
8. Св. Димитрія — Пелей, Григорів (храм)
14. Неділя — Норквей, Челян
21. Неділя — Ст. Філіпс, Чехів
25. Св. Йосафата — Стов Крік.
28. Неділя — Сван Плейн, Ендивор.

о. П. Криворучка,
Арран, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Саскатун
8. Вмч. Димитрія — Ґернсей
14. Неділя (Рожд. Пр. Богородиці) Ростерн
21. Неділя — Саскатун.
28. Неділя — Бруно

REV. M. T. PELECH
214 Avenue M. South,
Saskatoon, Sask. — Tel. 3459

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Кадворт
8. св. Димитрія, коло Підскального, (празник).
14. Неділя — коло Підскального.
21. Неділя — Гори
28. Неділя — Пітерсон

о. В. Гуменюк,
Кадворт, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя 20-та по св. Дусі —
Пено
Гіліярд
Веґревил
Ренфурлі
Восток — Івасюки
Менвил (у школі Блюмінгтон).
Ренфурлі
8. Св. Димитрія —
Київ
Краків
Дервент — Вознесення.
Іннісфрі Ч. Хреста
14. Неділя 21-ша по св. Дусі —
Чипмен
Борщів
Делф
Мирнам
21. Неділя і св. Арх. Михаїла —
Лішор
Москалики
Дервент св. Юрія
Восток — Івасюки (празник)
Іннісфрі Р. М. Б.
28. Неділя і св. Йосафата —
Скаро
Веґревил
Енґел Лейк
Восток св. Николая.
Плейн Лейк

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alta.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Ріджайна
8. Димитрія вмч. — Дайзарт
14. Неділя — Кендіяк
21. Неділя — Ріджайна.
28. Неділя — Бієнфейт

о. А. В. Фик,
1644 Оттава Стріт, Ріджайна Саск.
Телефон 22053.

7. Неділя — Редвотер
8. Св. Вмч. Димитрія — Редвей (по відправі спільний обід і отворення базару)
14. Неділя — Смокі Лейк, св. Параскеви (празник).
21. Неділя і св. Арх. Михаїла — Стрий.
27. Субота — Відправа на північ від Бонивил у школі Дупре.
28. Неділя — Айрон Ривер (по відправі базар у хаті Гаврилюка))

BASILIAN FATHERS
Box 30 Radway, Alta.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — год. 10: Озерна
год. 8: Сенді Лейк (вечірня)
8. Св. Димитрія — год. 10: Сенді Лейк
год. 2: Город (вечірня).
14. Неділя — год. 10: Долини;
Год. 2: Сенді Лейк (вечірня).
21. Неділя — Сенді Лейк (отворення нової церкви).
28. Неділя — Шол Лейк (празник).

Українська Греко-Католицька Місія в Сенді Лейк, Ман.
Телефон 90-14.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Давфин
8. Св. Димитрія — Ґленела
14. Неділя — Келд
14. Неділя — Веллей Ривер (місто) — о. Калуський
21. Неділя — Роблин (храм)
28. Неділя — Келд
28. Неділя — МкКрірі (місто) — о. Калуський.

о. А. Роборецький,
Бакс 64. Давфин, Ман. Тел. 349.

ЦЕРКОВНІ РІЧИ

Пишіть по цінники й інформації тепер. Це дасть вам нагоду порадитись і вибрати потрібні річи на час.

Хоругви, фани і фелони робимо на замовлення. Питайте за пробками.

Мальовання образів забирає досить часу. Подайте розмір бажаного образа, а ми подамо вам ціну.

Іконостаси, бічні вівтарі, кивоти ітп.

Засилаємо взори і виконуємо роботу якнайкраще.

Пав,чки, ліхтарі, хрести є мосяжні й солідні.

Чаші, монстранції, пушки і т. п., обрядові й гарні.

Свічки, вуголь, ладан і все, що потрібне до церкви, висилаємо скоро.

Наша фірма є найстаршою і просимо вдаватися з повним довірям.

Адресуйте:

PROVIDENCE CHURCH GOODS COMPANY
710 Main St., Winnipeg, Man.

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

Випікаємо хліб і печива. Замовляйте телефонічно 57904.

BROTHERS BAKERY
А. Кучер, власт. 831 Magnus Avenue, Winnipeg, Man.

BURNS & CO. LIMITED

ПРОДУЦЕНТИ

"ШЕМРОК" І "ГОРМЕЛ"

ВИТВОРИ З ОХОРОННОЮ МАРКОЮ

Смалець.. Шинка.. Солонина.. Ковбаса

ПРОДАЮТЬСЯ ВСЮДИ

Привіт і щирі побажання Українському Народові з нагоди 25-літньої Річниці Української Католицької Дієцезії в Канаді.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Ольга
8. Вмч. Димитрія — Анґусвил
14. Неділя — Росбурн
21. Неділя — Овкбурн
28. Неділя — Козівка

ГРУДЕНЬ

4. Введення в храм Пр. Богородиці— Могили
5. Неділя — Січ.
12. Неділя — Рутенія
19. Неділя — Овкбурн і Ольга
22. Непор. Зач. Пр. Д. М. — Росбурн
26. Неділя — Анґусвил

о. Конст. Жарський,
Ольга, Ман.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Брукелендс
8. Свмч. Димитрія — Форт Руж
14. Неділя — Елма
21. Неділя — Сарто

о. Михайло М. Сирник,
235 Scotia St. Winnipeg, Man.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Етелберт
8. св. Димитрія — Пайн Ривер
14. Неділя — Вінніпеґосіс, фарми.
21. св. Михаїла — Драй Ривер
28. Неділя — Етелберт.

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

СКЛАДАЄМО побажання

УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ В КАНАДІ

з приводу святкування 25-літньої річниці її заложення в Канадійській Домінії.

Ми Також Піоніри

ІТОН **ОБСЛУГОВУВАВ населення Заходу Канади на протязі більше як півстоліття через продаж товарів на почтові замовлення. КАТАЛЬОҐ ІТОНА це добрий провідник у всіх Ваших потребах, а кожна річ у цій великій книзі має за собою попертя славетної ґарантії ІТОНА "Вдоволення з товару або зворот грошей."**

ПИШІТЬ свої замовлення в українській мові, коли бажаєте — ми утримуємо стало досвідчену переводчу службу для Вашої вигоди й більшого вдоволення.

EATON'S

Перше св. Причастя дітей у церкві св. о. Николая у Вінніпеґу, 1937 року.

Від Редакції

Сьогоднішне число "Українських Вістей" появилося на 16 сторін друку і є присвячене 25-літньому ювилееві української греко-католицької дієцезії в Канаді.

Нашим бажанням було найперше причинитися до вшанування цього ювилею, так важного в церковно-релігійнім і національнім життю нашого народу в Канаді. Ми бажали також познакомити наших читачів, а далі й Українців поза межами Канади, з історією нашої Церкви і переживаннями нашого народу в Канаді оскільки позволяють на це розміри часопису.

Почуваємося до милого обовязку зложити щиру подяку ВПреподобним і Шановним Авторам за надіслані статті. Рівночасно просимо вибачення, що кілька надісланих статей не ввійшли до ювилейного числа з браку місця, через спізнену висилку або тому, що ті самі теми вже обговорено в інших статтях.

Рівно ж через брак місця не могли ми помістити звичайного часописного матеріялу, дописів, оповісток і більшої кількости новинок.

З перспективи 25 літ

З високорівні 25 літ оглянути пройдений шлях, побачити всі вибоїни, ями й закрути, на котрих вороги надіялися насичувати очі розбиттям нашого релігійно-народнього ковчега, це справа нелегка в малій обємом статті. І тому ця стаття не надіється вичерпати тему.

Мусимо порівнати стан тоді а тепер. Моральний і матеріяльний та завдання, які насувалися собою тоді а тепер.

Стан моральний був такий: "...закапарення первонрядних життевих питань..." і "Церква наша і школа наша в ярмі" — так дословно подає Преосвященний Будка в першому свому посланню, печатаному в 1913 році.

Матеріяльний стан був загально такий: Сто пятьдесять тисячна маса українських поселенців, обліплена ядом многих ґавет, партій і сект — брак священиків і вчителів, та взагалі інтеліґенції. Статистика з 1911 року навіть не подала нас як окремого народу. Протестанти вимірили проти нас найтяжчі стрільна: сектанство і школу, підпомагані щедро грошевитою пресою.

Завдання тоді було: "То мусить скінчитися!" — треба покласти край недомаганням за всяку ціну. І тодішній Епископ засновує Малу Семинарію, в котрій учиться в 1913 році одинацять наших хлопців— твориться засновок Великої Семинарії. Народні Школи — тоді чотири. А дальше пильна орґанізація парохій і католицьких шкіл. Таким чином позитивно вирішено протиділати неґативним починам ворогів. "Перша наша потреба в Канаді то зединення сил і ясне становище зглядом віри народу і Церкви."

Була це геройська боротьба — не лиш за хліб і фізичне життя, але зараз на початках нашого поселення за душу народу.

Який білянс по 25 роках?

Стан моральний тепер: Життєві питання відділені, розяснені й розмежовані, Ясні тепер і цілі і ясні середники. Ніхто не підлізе більше во імя якогось гучного клича і не встигне тепер обманути мас віруючих. Маси просвічені, тямучі й скристалізовані. Гнути ними на всі боки й місити по своїй уподобі, ніхто не поважиться. В боротьбі за душу народу виріс і змогутнів тип вільного чоловіка, радісного, свідомого своїх завдань і своєї вартости — Українця Католика. Ми знаємо тепер несхитно, **хто ми є й чого ми хочемо!**

Стан матеріяльний: На самому заході Канади поселення збільшилося до 234,942 душ, як подає обчислення з 1936 р. Всіх Українців у Канаді буде без перебільшення 350,000 душ. Священиків тепер 83, хоч є місце й на більше. Питомців 66, церков 326, одна вища школа, одна бурса для хлопців, 12 нижчих шкіл в зарядi Сестер, дві лічниці. Преса точно відмежована: від невіруючої. Українці католики мають три часописі, як вислід їхніх стремлінь на ріжних царинах релігійно-народнього життя. Аґітації сектаптів не устали. На зміну протестантам, що тоді виступали явно під власною фірмою, прийшли укриті, а їхніми фондами живлені руїнники. Змінили тактику, але не змінили цілей. Під позором так званої "народньої роботи" і "стопроцентового українства" завели питому їм кириню та розбивання суцільних мас поселенців. Однак, які нужденні висліди їх праці! В один мент з їхнім приходом мобілізується все віруюче населення і часобі їхні здобутки відбиває протинаступом своєї посильної праці. А вони самі гризуться в аґонії "мертвих душ." Сектанти тепер безповоротно розбиті і скажено розілі самі на себе. Большевизм заломаний внутрі збирає безпотрібних і топиться навіть по міських завулках.

Українська Католицька Церква побідним походом іде вперед. Пробоєвим кунем в наступі стало Братцво Українців Католиків, як виразник нових потреб і дозріння віруючих до протинаступу та побідного походу.

Історія українського поселення, як творчий чинник в життю Канади, числиться від устійнення і розбудови Української Католицької Церкви. Вороги, секти і безвірні, живуть тільки сонцем нашої Церкви, як тіні великого світла. Це мох, що живиться соками могучого дуба.

Коли тому 25 літ завдання в першій мірі було неґацією: "то мусить скінчитися" — тепер воно є наскрізь потвердженням зросту і гону живих сил — тепер є воно наставлене максимально й по лінії наступу, відбити розбите і захоплене ворогом, поширити й усовершити вдержане. Під проводом Епископа є єдність ділання та зібрання сил до спільного наступу. Ми скріпли внутрі й тому скріпли зовні.

Проблиски цього були вже 25 літ тому. "Ми живий нарід і у вільній Канаді!" пише Преосвященний тоді в посланню. А тепер нове завдання: "Праця перед нами велика! Треба нам станути всім до спільного діла, до спільного фронту у спільній злуці зі своїм Епископом" — пише новий вожд віруючих мас Українців у Канаді. Преосвященний Ладика.

Тоді побідимо!

Тоді закріпимо нашу кращу будучність.

Дорога за 25 літ протерта й намічена ясно — вперед, не гаймо ні хвилини!

Священик.

На Церковній і Народній Ниві

о. д-р Амврозій Редкевич.

Впр. о. д-р Амврозій Редкевич уродився 31. серпня 1882 р. в селі Будилів, пов. Бережани. Ґімназію перейшов в Бережанах у Львові і в Тернополі все з відзначенням. Науки богословські побирав на університетах в Інсбруку і у Відні, де одержав степені Доктора фільософії і теольоґії. На Доктора теольоґії промований на віденському університеті "Суб сумміс авспіціїс Імператоріс" (під найвищим покровительством імператора) тодішного Франц Йосифа І.. Це є найвище відзначення, яке австрійський університет міг дати Докторови якогонебудь відділу науки.

Пізніше одержав також від цісаря титул "Цісарсько-королівський Надворний Капелян" і діяментовий перстень.

Свячення одержав від Його Ексцеленції Митрополита Шептицького. На піддіякона висвячений в Інсбруку, на діякона в "Ґротта Феррата" (монастир грецьких Василіян) в Римі а на священика в "Лоретто" в Італії.

Першою посадою була префектура Духовного Семинаря у Львові відтак був професором теольоґії в Семинари в Станиславові. Відтак призначений адміністратором парохії св. Варвари у Відні, звідки в 1913 році виїхав до Канади, де був професором теольоґії в Семинарі в Торонто, (Ст. Авґустинс Семінарі). Відтак аж до цього часу душпастирював по ріжних місцевостях Канади. Підчас світової війни, як капелян в ранзі майора при штабі міністра-премієра, дуже багато причинився своїм впливом і через особисту щиру дружбу з тодішним міністром Доґерті до поліпшення положення Українців, що знаходились у военному полоні. Між іншими за його заходами кілька соток українських родин, переселених як "воєнні полонники" до Спирит Лейк, Онт., повернуло до Монтреалу і стали знова до роботи по фабриках. Тепер докінчує будови "Ювилейної Церкви" у Віндсорі, Онт.

о. д-р Амврозій Редкевич.

о. Михайло Оленьчук, LL.B.

Впр. о. Михайло Оленьчук є одним з найбільш відомих і заслужених наших священиків у Канаді. Скінчивши в 1911 році з найбільшими успіхами богословські студії у Львові, переїзджає в 1913 р. на місійну працю до Канади. Першу парохію одержує в окрузі Сифтон і Етелберт, Ман., де пізніше ще раз вертає, а в дальших роках свого побуту в Канаді працює по таких парохіях: При церкві св. Володимира й Ольги у Вінніпеґу через шість років, в Брендоні, Саскатуні, Летбриджу, Виндзорі, Брентфорді, Киченер, Ошаві і т. д. Від 1936 року, в котрім святкував срібний ювилей священства, переходить на парохію до Торонта, а недавно до Гемилтону, де і тепер працює. Кожна парохія, в котрій довше чи коротше перебував Впр. о. Оленьчук, має сліди його невсипущої місіонарської праці й жертвенности. В окрузі Сифтон і Етелберт його заходами збудовано 12 церков, а в Україні, Ман., о. Оленьчук побудував церкву майже своїм коштом. Крім праці на славу Божу, Впр. о. Оленьчук віддає зусилля

Впр. о. М. Оленьчук

й працю довгих років на освідомлення свого народу. Заложує товариства, будує народні доми і т. д., а крім того все і всюди видає всі гроші на розбудову нашого релігійного і національного життя в Канаді. В своїм дотеперішнім життю Впр. о. Оленьчук завсіди сповняв велику заповідь українського народу: Все для України, а Україна для Бога.

о. Михайло Тр. Пелех.

Впр. о. Михайло Тр. Пелех народився 21-го лютого, 1895 року, в Городищі пов. Сокаль. До Канади приїхав 1904 року, ординований був 12 липня 1919 року. Від того часу ревно працює як душпастир, зразу в окрузі Сифтон, де обслугував багато кольоній, а тепер є парохом Саскатуну. Крім того в своїм часі був він директором Бурси ім. Митрополита Шептицького. Впр. о. Михайло Пелех відзначається ревністю і скромністю, а також великою жертвенністю. Особливо замітні його жертви на українські католицькі шпиталі, пресу, виховні інституції та постійна допомога Преп. Сестрам Служебницям в Західній Канаді.

о. Михайло Тр. Пелех.

Він належить до числа тих наших священиків, котрі поклали підвалини під будову релігійного й національного відродження українського народу в Канаді.

ПОМЕРШІ СВЯЩЕНИКИ ДІЄЦЕЗІЇ

(Докінчення зі стор. 11).

Бл. п. Алберт Дельфорж ЧНІ. ур. 29. X. 1885 р. в Бельґії, зложив обіти 29. IX. 1905, священичі 29. IX. 1911. Працював у Канаді між Українцями в рр. 1919-1928, 1933-1935. Помер від кулі вбивника Степана Ілаша в Йорктонськім монастирі 21. III. 1935, поживши 50 літ, священства 24 роки. Працював у Канаді 21 літ. Спочиває на йорктонськім цвинтарі. В.Й.П.

Ті, що беруть участь у контесті

Подаємо дальший тяг імен передплатників, які порахували кілько є фасоль у півтора фунтах і разом з обрахунком прислали найменше 2 доляри на передплату.

Контест призначений для всіх передплатників.

Середа Василь	Крук Сава
Попик Олекса.	Бурлак Іван
Шимків Федір	Ґілевич Іван
Злотюк І.	Мізанчук Олекса
Головатий Ілько.	Нога Петро
Велгем Дан	Здирко Петро
Шаваґа Гриць	Якимчук Михайло
Ґарболінський Ф.	Лібир Юрій
Юрків Іван	Бушко Петро
Рудик Г.	Богонос І.
Гусак Федір	пані Малаховська
Вербіський Стефан	Яремович Іван
Чуй Петро	Фірман М. І.
Коваль Филип	Миска Стефан
Порайко Анна	Дідух Юрій
Шмадило Микола	Панасюк Стефан
Стефин Андрій	Пшик Іван
Забінський Микола	Шевчук П.
Козлінський Семен	Прокопчук М.
Сливорський Франк	Саґанюк Л.
Іванчина Василь.	Шостак Федір
Кребінський М.	Поляк Василь
Футоранський Мих.	Гавричук Дж.
Гуска Семен	пані Е. Сеньків
Семенович Павло	Дунбан Василь.
Федечко Дмитро	Бушко Стефан
Федо Микола	Кривяк Василь
Паснак Ф.	Урков Василь
Завадзка Анна	Калита Іван
Данчук Н.	Баґрій Петро
Хміляр В. П.	Сисак С.
Гевко М. Н.	Підгородецький П.
Лозінський Карло	Нагнибіда К.

ХТО СЛІДУЮЧИЙ?

Отже й ВИ маєте нагоду виграти нагороду, якщо разом з обрахунком фасоль пришлете також найменше 2 доляри на передплату. Памятайте, що хто скорше зголосить свою участь у контесті — має ліпшу нагоду виграти.

КОМІСАР СПРАВЕДЛИВОСТИ, ОВСЄЄНКО — У ВЯЗНИЦІ

З Москви прийшли відомости, що комісарем справедливости СССР іменований Димітров. Антонов Овсєєнко, якого іменовано комісарем справедливости заледви перед місяцем, попав у неласку Сталіна. Овсєєнко арештований. Йому закидають, що коли він був советським консулем в Барсельоні, утримував звязки з еспанськими троцкістами.

Подаючи вістку про арештування Антонова Овсєєнка, треба пригадати, що цей советський достойник підчас війни 1918—1919 років був головним командантом червоної армії, яка здобувала Україну для червоної Москви.

УКРАЇНСЬКІ "ІВАНИ" ПІД МАДРИДОМ

Жидівські часописи пишуть, що під Мадридом по стороні большевиків бореться також одна сотня ніби Українців, що їх заманили в ріжний спосіб з Франції. Большевики назвали ту сотню ім. Шевченка, аби на ту назву лекше було ловити легковірних. Але командантом сотні є Ткачов, Москаль, а комісарем якийсь Томашевич.

Хто покутує, карає в собі старі гріхи.

Ми Самі Оплачуємо Почту Згори

Випродаж Продовжуєть до Суботи

Johnstone Walker's Fifty-One Years Fifty Plus 1 Anniversary Sale

Виставляємо на Продаж Сотки Ріжних Річей на яких Заощадите Незвичайно Багато!

ТОМУ ПРИХОДІТЬ НА ПОКУПКИ 5 ЛИСТОПАДА ... "УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ" У JOHNSTONE WALKER-A

Дві Перекладчиці Зодягнені в УКРАЇНСКІ НАЦІОНАЛЬНІ КОСТЮМИ Будуть Помагати УКРАЇНСЬКИМ ПОКУПЦЯМ у Полагоджуванню Їх Орудок.

100 Стилевих з Футровими Ковнірами Плащів

ЗАКУЛЕНО СПЕЦІЯЛЬНО НА ЦЮ ОКАЗІЮ.

ОДИН З БАГАТЬОХ НЕЗВИЧАЙНО КОРИСНИХ ЗАКУПІВ, котрі наш "Реді-ту-Вер" Купець мав щастя набути на Сході кілька тижнів тому на цю велику оказію.

Гарні стилі з пасками й пасовані без пасків . . . прикрашені великими новими ковнірами з ОПОССУМ, ФРАНЦУСЬКИХ БОБРІВ, КАРАКУЛ і ТЮНА БАРАНЧИКІВ. Вжиті вцілости з вовняної пушистої тканини в кольорах ЧОРНІМ, РУДІМ, ВИНОВІМ, МОРСЬКО-ГОЛУБИМ і ЗЕЛЕНІМ.

Обшиті двосезоновим шовком "рейбрак" і підшиті до половини замшом. Дуже красно підходять до лиця, гарно огортають стан. Це є властива краса. Міри 14 до 20 — 40 до 44 — 16½ до 24½. Річна випродаж по..

$16.50

ІНШІ РОДИ ПЛАЩІВ З ФУТРЯНИМИ ОБШИВКАМИ НА ВИПРОДАЖ ПО ЦІНІ $12.95, $22.50, $27.50 і $32.50.

3.500 Бал Волочки до Плетення

Знижені ціни на цю випродаж. Звич. 18c і 25c бала.

Три популярні фірмові знаки уживані дуже часто на ріжні цілі.

Віела кольори: мішаний фон, блідо-зелений, рожевий, блідо-рожевий.

Вісилки кольори: блідо-зелений, білий, блідо-рожевий, синій, пісковий, темний фон кремовий, темно-рожевий, ясно-зелений і темно-синій.

Кольори меви: біч шел, сейдж, морська роса, вишневий цвіт, синій, рожевий, аметистовий, ржавий, ясно-синій.

Звич. по 18c і 25c. В річній випродажі за одну балу... **10c**

НАДЗВИЧАЙНЕ КУПНО

ПОТІШАЮЧА ВІСТКА ДЛЯ ОЩАДНИХ ЖЕНЩИН!

150 Плащів з Футровими Ковнірами

ДО ПОЛОВИНИ ПІДШИТІ ЗАМШОМ.

Не треба ходити в минулорічних плащах . . . погляньте лиш на ці гарні стилі з новими моделями ковнірів з крілликів, кавальчиків годсонських і французьких фок . . . і ви не будете носити своїх старих плащів!

ПИШНО СКРОЄНІ в цілості з вовняної пушистої тканини в кольорах: ЧОРНІМ, РУДІМ, МОРСЬКИМ і ЗЕЛЕНІМ.

ПРЕКРАСНІ ПЛАЩІ ПО НЕЗВИЧАЙНО НИЗЬКИХ ЦІНАХ.

Фляневі підшивки через цілий плащ і до половини підшиті замшом (шемоа скин) запевнюють тепло й вигоду з найзимніші дні.

Величини від 14 до 44, 16½ до 26½ і 40½ до 50½ так, що можемо допасувати всякому! Річна випродаж...

$12.95

Інші роди плащів на випродаж по ціні $16.50, $22.50, $27.50 і $32.50.

10 ТУЗ. ЖІНОЧИХ ВОВНИСТИХ ПЕРИН

Аксамітні Кімони

БАГАТО ЛЮДЕЙ КУПИТЬ ЇХ НА РІЗДВЯНІ СВЯТА!

Навіть ті щасливі, що вже мають кімони, схочуть їх купити в цій випродажі, бо тоді вони зможуть давати прекрасні різдвяні дарунки. Вшиті з мягкого пушистого аксаміту в загально люблених квітах: СИНІХ, РОЖЕВИХ, БРУНАТНИХ і СИНЯВИХ . . . обшиті сатиновими або шовковими шнурами. Малі, середні й великі.

Отсі чудової краси, як веселий поранок, кімони в нашій річній випродажі будуть продаватися всього по ....

$2.19

Спеціяльно Закуплені — 200 Суконь

ЖІНОЧІ КОМБІНАЦІЇ "ГАРВЕЄТ"

ПО ЦІНАХ НИЖЧИХ ЯК ЗВИЧАЙНО — КУПИТЕ ОТСІ КОМБІНАЦІЇ ВАРТОСТИ $1.50, НА КОТРИХ БАГАТО ЗАОЩАДИТЕ!

Пятьдесять процент чистої вовни запевнить тепло в зимі й не буде дражнити найніжнішої шкіри! Вони плетені популярним вафлевим штихом, котрому багато жінок дає першенство. Штанці поколіна і без рукавців.

Причина, чому вони продаються за таку знижену ціну, не ознає гіршої якости. Малі середні й великої міри — для всякого стану — на вибір кожній особі.

Отсі чудові, ніжної краси комбінації, звичайно продаються по $1.50 штука. В річній випродажі за ....

89c

ЛИШ 35 ЇХ — НАЙВИЩОЇ ЯКОСТИ

ФРАНЦУСЬКІ СІЛ КОВТИ

Заощадите $16.00 на Ковті.

Ті, що розумно ожидали цієї Випродажі, напевно оцінять 16 долярів дивіденди, купивши цей новий футровий плащ.

Гарні плащі, котрі на перший погляд виглядають як годсонські фоки (сіл)! Але французькі фоки, як вам відомо, це крашені заяці!

44 цалеві свеггер-моделі і повної довжини пасовані моделі є популярними з "крош" і "Джанні" ковнірами. Вцілости підшиті тяжкою паскованою сатиною або шовковою крепою. Розмір Свеггерів від 14 до 20, а пасовані від 16 до 44.

Звичайна ціна цих високоякісних плащів є $79.50. На нашій Річній Випродажі пускаємо їх по ....

$63.50

200 Чудових Святочних Підсуконь (слипс)

Спеціяльно закуплені і накладено спеціяльно низьку ціну для цієї особливої оказії!

Ви схочете кілька з тих гарних гладко пасованих сорочок, наколи лиш оглянете їх — вдійсности ви навіть будете спокушені купити кілька цих гарних а недорогих сорочок — хоч би й понад вашу потребу — і відложите їх на різдвяні дарунки.

Приємно мягкі, прозрачні рейнові сатини в рожевих і білих . . . обшиті коронкою або обкинені ниткою.

Паски цих підсукенок (слипс) можна посувати згідно з бажанням. Їх величина від 32 до 44. Отсі жіночі слипси звичайно продаються багато дорожче, але ми знизили їх ціну на Річну Випродаж і пускаємо по....

89c

Вони походять з широко відомих ткалень

900 Пар "Досконалих" Лайт Сервис Шовкових Панчох

Продаємо по нижчій ціні як фабричні кошти.

Такі гарні, тонкі чистошовкові панчохи, які ці, будуть признані за незвичайно вартісні по 50c пара, навіть коли б вони були "субстандартні" . . . але в цім випадку вони є ПЕРФЕКТНІ!

Так без хвилини вагання перегляньте свої панчохи й постановіть собі бути під нашим склепом точно о 9 год., як відчиняється склеп.

Вони цілком фасонні. Подвійні в стопі і бавовняні і в пальцях. На виставі в шістьох гарно блискучих відтінках, пасують до кожного убрання. Величина від 8½ до 10½.

Широкий вибір — виберете собі до вподоби. Річна випродаж за пару ....

50c

50 Тузинів - 600 Ковнірців до Сукенок

Прекрасна "Памятка" з цієї Величавої Оказії!

Східній фабрикант ковнірців дає гойний вклад до цеї ВЕЛИКОЇ ОКАЗІЇ . . . поспішився з присилкою пятьдесять тузинів штук . . . моделі для кожного типу й фасону сукні. З фрилями і фалдами КОВНІРЦІ з жаботами і без або метеликовими завязаннями . . . сатини, жоржети, піки і коронки. Чарівно гарні ковнірці а також маншети з білої або кремової сатини . . . з фрилами або без фрил . . . а всі вони незвичайно красні. Щоб дати нагоду нашим покупцям набути їх, пускаємо їх в Річній Випродажі по ....

49c

Защадіть на

Ковтах - Сутах - Спідницях

У Вартости від $1.95 до $2.50

Ті, що думають заощадити шиючи плащі, убраття, спіднички, кімони і т. д. . . . вдома, повинні бути внас о 9-ій годині!

Ви повинні бути захоплені цими прегарними мягкими вовняними матеріями. Сотки пишних нових відтінків, матерії в паски, в кольорові кратки і з новими взорами, з котрих можна вибрати. Від 54 до 56 цалів широкі. Звичайна ціна від $1.95 до $2.50. Річна Випродаж за ярд ....

$1.25

Випродаж 420 Пар Мужеських

Черевики Оксфордс і Брогс

В звичайній ціні по $5.00, $5.50 і $6.00.

Не дозвольте інтересам або чому іншому здержати вас і не використати такої незвичайно великої нагоди заощадити гроші на купні потрібних вам товарів!

Черевики "Оксфордс" з чорної і бронзової телячої шкіри. Черевики "Бровґс" зі шкіри виправленої по шкотськи. Всі гарно і міцно вшиті фабрикою ГУД ІР . . . РИЧІ і другими фабриками гідними довіря.

Величина від 6 до 11. Ширина від А до Е. Звичайна ціна цих міцних і тревалих черевиків $5.50, $5.50 і $6.00.

Підчас нашої Річної Випродажі Ви дістанете їх по ціні

$3.95

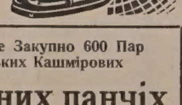

Жіночі Принадні Черевики в Звичайній Ціні по 3.95 і 4.50

Три стилі як описано понижче, котрі можуть вам навіть краще подобатися як наш опис!

Підшивка типу д-ра Фиска, шнурування типу Оксфорд, вигідні і гарні! Добра якість, козяча шкіра, чорні, бронзові або сині. Величина 4 до 10, ширина АА до Е. Звичайна ціна **$4.95** . . . Пишно витяті помпи з мягкої шкіри і патини — чорні або сині. Величини 4 до 8½, ширина АА до С. Звичайно **$3.95** . . . Рішучо дуже гарні бровги з мягким викінченням шкіри — сиві, сині, бронзові або чорні. Величина від 3 до 8, ширина АА до D. Звичайно **$4.50.**

Також багато інших моделів по дуже зниженій ціні, щоб випродати. Річна Випродаж ....

$2.95

Щадіть на Надзвичайнім Закупі!

Шовки, Шовкові Крепи і Крепові Сатини

2,500 ярдів. — Звичайна ціна $1.25 до $1.49 за ярд.

Східня фабрика шовків пішла нам на руку даючи матеріяли незвичайної вартости на цю випродаж, достарчаючи 2,500 ярдів гарних нових ШОВКІВ, ШОВКОВИХ КРЕП і КРЕПОВИХ САТИН — в чистім і новім тканню.

Гарні матерії на пополудневі й вечірні сукні й сукенки . . . великий вибір кольорів:

Чорні . . . темно голубі . . . Руді . . . Цеглясті . . .
Зелені . . . Винові . . . Рожеві . . . Роялістичні . . .
Сірі . . . Яркочервоні і Білі.

Багатство кольорів як і багатство цих чарівних тканин заставить вас купити хоч кілька ярдів цих матерій.

Річна випродаж за ярд ....

75c

Спеціяльне Закупно 600 Пар Мужеських Кашмірових

Вовняних панчіх

НЕ ЗАВАГАЙТЕСЯ КУПИТИ ДОБРИЙ ЗАПАС НА ЗИМУ!

Мужчини, а також жінки що купують для мужчин, прийдуть сюди в безчисленних масах за цими знаменитими теплими ЗИМОВИМИ ПАНЧОХАМИ!

Вони виплетені з доброго вовняного кашміру, чисті і з новими взорами.

Цее панчохи, на яких ви можете полягати, щодо їх сили, витревалости й вигоди. Величини від 10 до 12. Річна Випродаж за пару ....

49c

Щаслива оказія для тих, що думають про

Мужеський Зимовий Плащ

ЛЕМЕТЕКС І НОВОМОДНІ ТВІДС

Ви бачили і подивляли ці прекрасні, мов би футряні "Леметекс" плащі багато разів! Звичайно їх ціна є далеко вища, але ми маємо надзвичайну нагоду цими днями!

- Леметекс в великих, широких улстерських стилях із шалевими або втятими ковнірами.
- Згідно з найновішою модою пошиті Твідси в синім, бронзовім або темно-голубім кольорі. Ковніри можна в бурю піднимати.

Ці мужеські зимові плащі не лиш відносно дешеві, але й дуже міцні, гарні, і мистецько викінчені. Хто купить, матиме гарне убрання! Величина від 35 до 44. Підчас нашої Річної Випродажі даємо їх по так низькій ціні як ....

$22.95

Гарні фільцові капелюшки - тількищо спроваджено

Є ЦЕ СПЕЦІЯЛЬНЕ ЗАКУПНО!

Судіть про їх красу на підставі висунених вперед і звинених крис, а теж висоти і гарних фалдів на їх верхах!

Моделі: Бретони . . . Високі відкриваючі обличчя . . . Вельонові Турбанчики і Капелюшки без Крис.

Ці капелюхи дуже гарно і мистецько прибрані та причепурені стяжками, перами, вельонами і новими комбінаціями пер. Виберіть собі з нових і чорних кольорів . . . собі до лиця.

Ми їх предкладаємо вам з нагоди цієї великої Річної Випродажі по ....

$1.49

Johnstone Walker Limited Est. 1886

Ще Одна Велика Випродаж

РІЖНИХ РОДІВ ЧОЛОВІЧИХ ПЛАЩІВ

Ще одну незвичайну гарну нагоду матимуть покупці підчас цієї випродажі! Плащі моделів Гард і Олстер — з васками на заді . . . вшиті з нової вовняної матерії "твід" . . . в кольорах: сивім і бронзовім. Добра якість, сильна матерія, гарно і стилево та міцно вшиті, підшивка сильна, тепла і покливає з середини цілий плащ.

Величина від 35 до 44. Отсі цінні плащі даємо в нашій Річній Випродаж по ....

$16.95

З приводу двацятьпятьлітньої річниці
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ
ЦЕРКВИ В КАНАДІ

Canadian Pacific Steamships

Посилає свій сердечний привіт Українцям в цій країні й бажає їм зробити великий поступ, та жити в добробуті.

W. C. CASEY, Steamship Gen'l Passg'r Agent
372 Main Str., Winnipeg, Man.

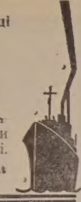

Canadian Pacific Steamships
WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

Слухайте Нині Вечером Радіо Стацій
C.J.C.A. -- C.F.R.N.
о годині 6-ій вечером
коли ——
П. ВОЛОДИМИР ГРИВНАК буде промовляти в користь
КАНДИДАТА ГОРОЖАНСЬКОГО КОМІТЕТУ.

EDMONTON'S
GAS COMPANY

пересилає

Сердечний Привіт Українському
Народові з приводу 25-літньої
Річниці

Української Католицької
Дієцезії в Канаді.

•

ҐАЗ ЦЕ СКОРИЙ, ЧИСТИЙ, ТАНИЙ СЛУГА

ДІСТАНЕТЕ ВДОВОЛЯЮЧУ ЦІНУ
КОЛИ ЗАШЛЕТЕ СВОЮ
СМЕТАНУ
— ДО —
Edmonton City Dairy Ltd.
"СТАРА ГІДНА ДОВІРЯ ФІРМА"

ФАБРИКАНТИ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ
★ МАСЛА МАРКИ "СИТІ ДЕЙРІ"
★ МОРОЖЕНОГО МАРКИ "ВЕЛВЕТ"

Чи не повинна матір мати
машину до прання
MAYTAG
?
ЗВЕРНІТЬ УВАГУ НА —
ЇЇ ЗДОРОВЛЯ
ЇЇ СИЛУ
ЇЇ ВИГОДУ

Рати так низькі як 92 центи на тиждень. Попросіть, щоб Вам дали машини до прання на безплатну пробу.

The Maytag Co. Ltd.
10359 JASPER AVENUE
EDMONTON

ЯПОНЦІ ЗВОРУШЕНІ ГЕРОЙСТВОМ ХІНСЬКОГО БАТАЛІОНУ

Здобуваючи Шанґгай японські війська стрінули геройський опір невеличкого хінського баталіону, котрий укріпивших у двох магазинах над берегом ріки Сухов, був окружений переважаючими силами. Помимо всіх старань Японці не могли три дні здобути фортеці, що держалася лиш завдяки геройству оборонців, хіба, що збурити артилерією, і дали наказ своїм військам здержати дальші приступи. Японці щиро подивляють геройство невеличкої 600-ної хінської частини. Тепер на прошення чужоземних консулів хінський баталіон зложив зброю міжнародній міліції в Шангаю.

Міжнародня ситуація довкола японсько-хінського конфлікту комплікується. Ще не затихла справа вбиства одного британського жовніра, за котре япоський уряд дуже чемно перепрошував Англію, а тут знов японська бомба вбила трьох британських жовнірів. Рівночасно Японія може мати деякі клопоти з конференцією 9-х держав, яка збирається в середу в Брюселі і виключно буде обговорювати способи, як полагодити далеко-східній конфлікт.

КОШТОВНА КОМІСІЯ

Минулого четверга закінчила свої переслухання у Вінніпеґу королівська збіжева комісія (Туржона) й виїхала до Оттави де вона пічне останні свої переслухання 10-го листопада й закінчить свою працю около 20-го листопада.

Дотепер комісія відбула переслухання у Вінніпеґу, Калґарах, Едмонтоні, Шикаґо, Ливерпулі, в Франції та в Голяндії. Сотні свідків давали свої зізнання; списано 14,000 великих сторінок протоколів або понад 4,000,000 слів. З тих протоколів можна б зробити около 40 великих книг.

Про видатки комісії досі ще ніхто не дав звіту. А ті видатки є застрашаючі. Голова комісії, суддя Туржон, який одержує 10 тисяч долярів річної пенсії яко суддя — дістає 35 долярів денно на свої видатки. Правний дорадник комісії,назначений домініяльним правительством, одержував по $200 денно за свою роботу й 20 долярів денно на особисті видатки. Інший адвокат одержував по 50 долярів денної платні й 10 долярів на видатки.

Це вже не перша збіжева комісія. Тай користи з неї, мабуть такі самі як і з попередних. . . Лиш великих слів велика сила.

Не диво, що податки ростуть.

СТРАШНА ПОВІНЬ В СИРІЇ

З Дамаску повідомляють про катастрофальну повінь в центральній Сирії. В наслідок безустанних кількадневних дощів всі ріки і потоки так виляли, що заляли величезні простори цеї сухої країни. В повені загинуло найменше тисячу людей, а около 50,000 стратило маєток. Сирія є тепер під мандатом Франції.

МАСАКРА ГАЇТЧАН У САНТО ДОМІНҐО

З границі між республиками Гаіті і Санто Домінґо, на острові Гаіті, доносять, що мешканці пограничних міст у Санто Домінґо виступили зі зброєю проти мешканців Гаіті, котрі ходили на роботу до домінікальних осель. В сутичках згинуло біля 300 людей і побоюються, що у цій "приватній війні" число жертв перейде тисячу.

ВИБОРИ 26-ГО ЛИСТОПАДА У ВІННІПЕҐУ

Хоч передвиборчий рух цего року значно спізнився в порівнанні з ріжних причин, звертають на себе більшу увагу виборців як коли небудь перед тим.

Певними кандидатами на майора є теперішних майор Варринер і б. майор Джан Квін. Приклонники б. майора Вебба та минулорічного кандидата на майора Килшава домагаються, щоб і вони пробували свого щастя.

Очі Українців є звернені на 3-ту варду де кандидатом на алдермена є загально відомий Д. М. Ільчишин, який минулого року здобув понад 4 тисячі голосів і перепав лише через менше як 300 голосів. Цего року всі вірять в його вибір — тим більше що не буде кандидувати популярний алдермен Беррий.

Інші кандидати в 3-ій варді є алдермени Брумберг і Пеннер, б. алдермен Симпсон, Ґвайт і Накс. Може зголоситься ще й інші. Дотепер слідуючі зголосилися кандидувати на шкільних тростів:: шкільні трости Меґрет і Білецький та Авербах, Тараска і Скидмор.

Офіціяльні номінації відбудуться 12-го листопада, а вибори 26-го листопада.

З ДІЯЛЬНОСТИ МІСЬКОЇ РАДИ МІСТА ВІННІПЕҐУ

На останнім своїм засіданні міська рада постановила предложити виборцям до вирішення: 1. Чи слідуючого літа в місті мають знова завести "скорий час" (дейлайт сейвінґ тайм) і 2. чи міські власти можуть приступати до розбудови будинку, де містяться міські уряди. Це мало б коштувати 185,000 долярів.

Виборці також мають дати відповідь на питання, чи на будуче мейора вибиратимуть на два роки.

Деякі алдермени обстоювали, щоб цеї осени виборці також вирішили чи дати право голосу в міських виборах усім тут замешкалим британським горожанам, котрим скінчилося 21 років життя. Після завзятої дискусії міська рада відкинула цю пропозицію. Міські вибори відбудуться в пятницю, 26 листопада.

БАГАТИЙ ЗБІР ВІНОГРАДУ В ОНТЕРІО

Цього року дуже зародив виноград. Минулого року за тону винограду платили 40 долярів, а цього року тільки 20 долярів. Тут можна кожному для свого вжитку робити вино. І під тим оглядом тутешні мешканці є щасливіші від тих, що в них не вдається вино, а лиш бараболі, бо вино можна дусити й пити, і бараболянки не можна робити, а якщо де знайдуть, карають грошево, або посилають до Іванової хати. В чім же бараболі гірші від винограду, хіба тим, що танші?! Багато людей ошукалося, минулого року виноград був дорогий і вино було коштовне, тому многі попродали бочки. Цього року виноград таний, та бочок нема.

ВОЛІЮТЬ ВЯЗНИЦЮ, ЯК ПРАЦЮ

Чотири молоді хлопці, а між ними також Українець Микола Бойчук, пішли до ресторану в Ріджайні, казали дати собі їсти, а на жадання власника, щоби заплатити рахунок, відповіли, що уряд відмовив їм реліф і тому вони не мають грошей. Справа пішла перед суд і суддя дав їм до вибору або йти на фарми працювати або відсидіти по два тижні в арешті і також працювати. Хлопці вибрали вязницю.

ВТЕЧА НА БЕЗЛЮДНІ ОСТРОВИ

В останньому часі багаті анґлійці з поспіхом викуповують безлюдні англійські острівці і платять за них від 1,000 до 20,000 фунтів стерлінґів. Анґлійські багатирі міркують, що знайдуть на безлюдних островах безпечне пристановище перед повітряними нападами на випадок вибуху европейської війни. Дотепер багатирі закупили 40 таких острівців в околицях побережжя Великої Британії.

ПРЕСОВИЙ ФОНД

На гостині в панства Винників, Коперник, Алта., зібрано на пресовий фонд $6.00

Підчас забави в домі п-ва І. Бурак в Сілвин, Ман., на заклик п. Антона Зубчицького, зібрано $1.50

п. Николай Шимків повідомляючи про смерть своєї подруги, склав на Українські Вісти $1.50

З нагоди милої несподіванки уладженої Української греко-католицькою Молоддю в часть свого діріґента п. Василя Курила в Делф, Алта., зібрано на пресовий фонд $3.50

Дня 25 жовтня ц. р. в 9 годині рано відбулася відправа в українській греко-католицькій церкві в Моркемб, Алта., котру обслугує о. Віцентайло. По богослуженню гості разом з парохом повернули до дому п-ва Д. Ковальчуків, в котрих відбулося посвячення хати. На спільнім обіді о. Парох дав дуже поучаючу промову. На заклик п. Івана Міськова (барбера з Едмонтону) зібрано на "Укр. Вісти" $10.50

Щиросердечно дякуємо.

Адм. "Українських Вістей".

СПРОСТОВАННЯ

В числі 42. "У. В." з 19. жовтня 1937, в новинці під заголовком "Мила несподіванка", підписаній п. М. Мазуриком, вкралася прикра помилка, за яку перепрошуємо всіх заінтересованих. Несподіванку зроблено для панства Никипілів, а не для панства Никифоруків, як мильно було подано.

Адміністрація "У. Вістей"

Грушки на вербі, але правдиві. До нашої редакції — пише львівське "Діло" — зголосився п. Н., який приїхав із Підгаєць і привіз нам правдиву чудасію... грушку на вербі. У руках тримав наш гість галузку верби, з якої звисалі малі овочі — грушки. Цю галузку зірвав п. Н. у Підгайцях у давньому дворі. Яким чудом виріст цей дивогляд природи — не міг наш інформатор відповісти. Імовірно давній власник двора защепив дичку грушки на вербі і його експеримент видно повівся. Тепер стара пословиця, мовляв, "обіцює грушки на вербі", має зовсім реальні підстави.

Бельгійський премієр Ван Зеланд зрезиґнував разом з цілим кабінетом, щоб очиститися від закидів фінансових надужить, яких він мав допуститися будучи заступником президента бельгійського національного банку.

Увага - Українці Саскатуну і Околиці!
ПЕРША УКРАЇНСЬКА ЗВУКОВА ФІЛЬМА
"Наталка Полтавка"

буде висвітлюватися через два дні, 3 і 4 листопада ц. р. (середа і четвер), від години 2:30 пополудні аж до пізньої ночі, в ТЕАТРІ

"DAY LIGHT" — САСКАТУН, САСК.

А ТАКОЖ: Два дні, 5 і 6 листопада, лиш пополудні, від 1-ої до 5-години в —

"ORPHEUM THEATRE" — ПРИНС АЛБЕРТ.

В Норт Беттлфорд в "EMPRESS THEATRE", лиш у середу, 10 листопада, від 1.30 до 11. год. вечером.

Дорогі Громадяне!

Не оминіть нагоди побачити-почути першу українську фільму "Наталка Полтавка"! Приведіть своїх дітей хай почують свою рідну мову перший раз на екрані. Коли Вам тяжко заплатити вечірні вступи до театру, то приведіть її пополудні, коли для дітей дається вступ тільки 15 центів, а для Вас 35 центів. Вечірні вступи дещо дорощі.

Прекрасні пісні, музика, танці, костюми, краєвиди і.т.п., все це очарує Вас так, що з радости будете тішитися та плакати. Всі люди, які вже бачили цю фільму, висловлюються про неї з незвичайною похвалою. Чужа публика оцінила її дуже гарно. Чужинецька преса пише на своїх сторінках дуже цінні рецензії і.т.д. Тож прийдіть й Ви всі, щоб побачити її! Кличте знайомих, переказуйте одні другим!

Щиро дякую за ласкаву поміч та остаюсь з глибокою пошаною!

М. Новак, пред. корпорації.

Joseph A. Clarke, K.C.

Жадає Вашого голосу і піддержки в продовженню змагань за:

MAYOR CLARKE

(а) Розвиток летунських можливостей, щоби вдержати Едмонтон у ролі провідного летунського центра в Канаді.
(б) Привернення стопи платень з 1929 для міських службовиків.
(в) Установлення 5-денного і 40-годинного тижня праці без зменшення платень.
(г) Ревізія пляну Фортіна з більш корисною для міста умовою і в результаті зниження міських рат.
(ґ) Охорона домовласників.
(д) Збільшення місць до праці.
(е) Зменшення коштів міста на суспільні послуги через взаїмний уклад з Федеральним і Провінціональними Правліннями, на підставі котрого вони взяли б на себе більшу частину коштів тих послуг.

Joseph A. Clarke
БЮРО КОМІТЕТУ: 9984 JASPER AVENUE EAST.
Телефон: Інформаційний 25324
За автом 24373